

کرامات فاروق اعظم (پشتی)

کرامات فارُوقِ اعظم

رَضِيَ اللَّهُ
تَعَالَى عَنْهُ

شیخ طریقت، امیر اہلیست، بانی دعوتِ اسلامی، حضرت علامہ مولانا ابو بلال
محمد الیاس عطار قادری رضوی
دامت برکاتہم العالیة

کرامات فاروق اعظم

(رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ)

د شیخ طریقت امیر اہلسنت، بانی دعوتِ اسلامی حضرت علامہ، مولانا، ابو بلال محمد الیاس عطار قادری، رضوی ذَائِقَتِ بَرَكَاتِهِ الْعَالِيَّةِ د بیان دا رسالہ ”کرامات فاروق اعظم (رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ)“ په اردو زیه کښ لیکی شوی ده.

مجلیں تراجم (دعوتِ اسلامی) د دی رسالے په آسانه پنستو زیه کښ د وس مناسب ترجمہ کولو کوشش کړي دې. که چړې په دی ترجمہ کښ خه غلطی یا کمې، زیاتې او مومنی نو ستاسو په خدمت کښ عرض دې چه مجلیں تراجم ته خبر او کړئ او د ثواب حقدار جوړ شئ.

پیشکش: مجہنسِ تراجم دعوتِ اسلامی

برائے رابطہ:

عالیٰ مدنی مرکز فیضانِ مدینہ محلہ سوداگران
پرانی سبزی منڈی، باب المدینہ کراچی، پاکستان

UAN: ☎ +92-21-111-25-26-92 – Ext. 7213

Email: 📩 translation@dawateislami.net

الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
أَمَّا بَعْدُ فَاعُوذُ بِإِلٰهِ إِنَّمَا يَشَاءُ لِلنَّجْمِينَ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

گرامات فاروق اعظم¹

شیطان کے ہر خومہ ناراستی درولی خوتاسو دا رسالہ پورہ اول ولی
إِنْ شَاءَ اللّٰهُ تَعَالٰى سَتَاسُو پٰہ زرہ کنبن به د فاروق اعظم
عقیدت او محبت جذبہ نورہ زیاته شی۔

دُرُود شریف فضیلت

امیر المؤمنین حضرت سیدنا عمر فاروق اعظم بِرَحْمَةِ اللّٰهِ تَعَالٰى عَلٰيْهِ فرمائی:

إِنَّ الدُّعَاءَ مَوْفُوفٌ بِيُنَّ السَّيَّاءِ وَالْأَكْرَغِ لَا يَصْعُدُ مِنْهُ شَيْءٌ حَتَّى تُصْلَى عَلٰى تَبِّيكَ (صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰيْهِ وَسَلَّمَ)
یعنی بیشکہ دعا د زمکی او آسمان د مینخه ولا رہ وي او د
ھغی نہ ھیخ خہ ہم برہ طرف ته نہ ھی تر خو چہ ته پہ خپل نبی
اکرم (صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰيْهِ وَسَلَّمَ) دُرود او نہ وائی۔

حضرت علامہ کفایت علی کافی بِرَحْمَةِ اللّٰهِ تَعَالٰى عَلٰيْهِ فرمائی: -

نہ ہوے محشر تک بھی برآور حاجات	دعا کے ساتھ نہ ہوے اگر دُرود شریف
یہ ہے دُرود کہ ثابت کرامت و برکات	قویٰت ہے دعا کو دُرود کے باعث

¹ دا بیان امیر اهل سنت ذَاقَتْ بَرَكَاتُهُ الْعَالِيَةِ د تبلیغ قرآن و سنت د عالمگیر غیر سیاسی تحریک دعوت اسلامی په عالمی مدنی مرکز فیضان مدینہ (باب المدینہ) کراچی کن بن کیدون کی د سُنَّتُونَه ڈکہ هفتہ وارہ اجتماع کن بن په (۲۹ دُوالِحِجَّةُ الحِرَامَ، ۱۴۳۰ھ، 17/12/2009) فرمائی ہی وو، د ترمیم سره لیکلی شوی حاضر دی۔ مجلس مکتبۃ المدینہ

فرمانِ مُصطفیٰ ﷺ: چا چه په ما یو خل درود شریف او لوستو الله عَزَّوجَلَّ به په هغه لس رحمتو نه
نازِل فرمائی. (مسلم)

که نه وي دعا سره درود	تر قیامته به پوره نه شي حاجات
دعا قبلیوري د درود په وجه	داد درود دي گرامات و بركات
صلوا على الحبيب!	صلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

د فاروق اعظم بِخَيْرِ اللَّهِ تَعَالَى عَنْهُ غَرَبَ اَوْ دَمَلَ مُسْلِمًا نَوْفَتْ

د دعوتِ اسلامي د اشاعتي اداري مَكْتَبَةُ الْبَرِّيَّةِ چاپ شوي د ۳۴۶
صفحو کتاب ”کراماتِ صحابه“ صفحه ۷۴ کبن شیخُ الحديث حضرت
عَلَّامَه عبدُ المُصطفیٰ اعظمی بِخَيْرِ اللَّهِ تَعَالَى عَنْهُ لیکي، د هغې خلاصه خه
داسي ده چه: اميرُ الْمُؤْمِنِينَ حضرت سیدنا فاروق اعظم بِخَيْرِ اللَّهِ تَعَالَى عَنْهُ
حضرت ساريه بِخَيْرِ اللَّهِ تَعَالَى عَنْهُ د يو لنکر قمندان جور کړو او د نهاؤند
زمکې ته ئې د جهاد د پاره او ليکللو. د اسلامي لنکر قمندان حضرت
ساريء بِخَيْرِ اللَّهِ تَعَالَى عَنْهُ د کُفَّارَو سره په جنګ کبن مصروفه وو چه [په دي
دوران کبن] حضرت سیدنا فاروق اعظم بِخَيْرِ اللَّهِ تَعَالَى عَنْهُ د مسجدِ نبوی
الشَّرِيفِ عَلَى صَاحِبِهَا الصَّلَوةُ وَالسَّلَامُ په مِنْبَرِ بَانِدِي د خطبې وئيلو په دوران
کبن ناخاپه او فرمائیل: ”يَا سَارِيَةُ الْجَبَلِ يعني اے ساريه! د غر طرف ته شا
کړه.“ په جُمات کبن موجود خلق حیران شو چه حضرت ساريه بِخَيْرِ اللَّهِ
تَعَالَى عَنْهُ خود مدینې مُنَورِي نه په سوونو میلونه لري د ”نهاؤند“ په زمکه
په جهاد کبن مصروف دي، نن دله اميرُ الْمُؤْمِنِينَ بِخَيْرِ اللَّهِ تَعَالَى عَنْهُ هغوي ته
ولي غږ او کړو؟ په دي خبره خلق هله پوهه شو چه کله د هغه خای

فرمان مُصطفیٰ ﷺ: کوم کس چه په ما درود پاک لوستل هیر کړل هغه د جنټ
لاړه هیره کړه۔ (ظہری)

نه د فاتح نهاؤند حضرت سیدنا ساریه رضی اللہ تعالیٰ عنہ قاصد (یعنی نماینده) راغلو او هغه خبر ورکړو چه کله په میدان جنګ کښ مونږ ته د ګفارو په مقابله کښ خپل شکست نزدی بنکاره شو نو په دی کښ یو آواز راغې: ”یا ساریة الجبل یعنی اے ساریه! د غر طرف ته شا کړه۔“ حضرت سیدنا ساریه رضی اللہ تعالیٰ عنہ او فرمائیل: دا خود امیر المؤمنین حضرت سیدنا فاروق اعظم رضی اللہ تعالیٰ عنہ آواز دی، او بیا ئې فوراً خپل لښکر ته حکم او کړو چه غر ته شا کړئ او صف جوړ کړئ، د هغې نه پس مونږه په ګفارو باندې زبردسته حمله او کړه نو یو دم د جنګ نقشه بدله شوه اسلامی لښکر د ګفارو په فوڅ د پاسه ور اوختو او ګفارو بد کړدارو د اسلامی لښکر د زبردستو حملو مقابله او نکړې شوه او په لږ ساعت کښ ګفار فسادیان د میدان نه او تبنتیدل او اسلامی فوج د فتح مُبین بیراغ اوچت کړو۔²

مراد آئی مُرادیں ملنے کی پیاری گھڑی آئی
ملا حاجت روا ہم کو در سلطانِ عالم سا (ذوق نعمت)

لرو ارمان وخت راغې د ارمانو د رژیدو
مونږه لرو حاجت روا په شان د سلطانِ عالم

² (دلائل النبوة للبيهقي ج ۶ ص ۳۷۰، تاریخ دمشق لابن عساکر ج ۴، ص ۳۳۶، تاریخ الحلفاء ص ۹۹، مشکاة المصابیح ج ۴ ص ۴۰۱ حدیث ۵۹۵ حجۃ اللہ علی العالیین ص ۶۱۲)

فرمان مصطفیٰ ﷺ: د چا په خوا کښ چه زما ڏکر او شو او هغه په ما درود پاک او نه لوستو تحقیق هغه بدخته شو. (ابن سنت)

صلوٰ عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

خوبو خوبو اسلامي ورونو! د امير المؤمنين حضرت سيدنا فاروق

اعظم رحمي الله تعالى عنہ د دي عاليشانه گرامت نه د علم او حکمت بيشميره مدنی گلونه حاصليري.

(۱) امير المؤمنين حضرت سيدنا فاروق اعظم رحمي الله تعالى عنہ د مدیني مورے

نه په سوونو ميله لري د ”نهاؤند“ ميدان جنک او د هغې احوال او ليدو او بيا ئې د اسلامي لښکر د مشکلاتو حل هم فوراً د لښکر ټمندان ته او بندو. د دي نه معلومه شوه چه د الله والو د ليدلو او

اوريدلو طاقت کله هم د عامو خلقو د کتلوا او اوريدلو په شان نه دي ګنډل پکار بلکه دا عقيده ساتل پکار دي چه الله رب العزت خپلو

گرانو بندگانو ته د ليدلو او اوريدلو طاقت د عامو انسانانو نه ډير زيات ورکړي وي او د هغوي د سترګو او غورونو او نورو اندامونو طاقت

دومره بي مثله او بي مثاله وي چه د هغوي نه داسي عجيبة عجيبة کارونه ظاهريري چه هغې ته د گرامت نه سوا بل خه نه شي وئيلي

(۲) د امير المؤمنين حضرت سيدنا فاروق اعظم رحمي الله تعالى عنہ آواز په سوونو

ميلونو لري نهاؤند ته اوريسيدو او هلتہ اسلامي لښکر هغه واوريدو.

د امير المؤمنين حضرت سيدنا فاروق اعظم رحمي الله تعالى عنہ په برکت الله

رب العزت په هغه جنک کښ مسلمانانو ته فتح او کاميابي ورکره.

فرمان مُصطفیٰ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: چا چه په ما باندي لس خله سحر او لس خله مانبام دُرود پاک اولوستن د قیامت په ورخ به هغه ته زما شفاعت نصیب کيري. (مجتهد الرؤاین)

(گرامات. صحابه ص ۷۴-۷۶، مرقاۃ المفاتیح ج ۱۰، ص ۲۹۶ تحد الحدیث ۵۹۵ مُهَاجَّ)

د اللہ رب العزّت بجل جلالہ د په هفوئی رحمت وي او د هفوئی په خاطر د زمونبره
بې حسابه بخښنه اوشی.

امین بجاء الني الأمين صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

کس نے قطروں کو ملایا اور دریا کر دیا
اور غلاموں کو زمانے بھر کا مولا کر دیا
مُنْدِم کس نے الٰہی! قصر کسری کر دیا

دیو یو خاخکی نہ دریاب جو پر کپو چا
غلامان د زمانی مالیکان جو پر کپلو چا
الٰہی! د کسری محل وران کپلو چا
صلی اللہ تعالیٰ علی مُحَمَّدٍ

کس نے ذرروں کو اٹھایا اور صحر کر دیا
کس کی حکمت نے تیموں کو کیا دیر بیتم
شوکتِ مغورو کا کس شخص نے تو زا طشم

چا د ذری ذری نہ جو پر کپو صحرا
د چا حکمت کپل یتیمان بی مثال
د کبر زنو کبر مات کپلو چا
صلوٰعکی الحبیب!

د سیدُنا فاروق اعظم تعارف

د دویم خلیفہ حضرت سیدُنا عمر رَضِیَ اللہُ تَعَالَیٰ عَنْہُ کُنیت "آبُو حَفْصٍ"
او لقب "فاروق اعظم" دې. په یو روایت کبن دی هفوئی رَضِیَ اللہُ تَعَالَیٰ عَنْہُ
د ۳۹ سپرو نه پس د خاتمُ الْبُرْسَلِينَ، رَحْمَةُ لِلْعَالَمِينَ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په دعا
د اعلانِ نُبُوت په شپرم کال ایمان راورو. د هفوئی رَضِیَ اللہُ تَعَالَیٰ عَنْہُ په اسلام
قبلولو مسلمانان بیحده خوشحاله شو او هفوئی دیر زیات ڈاده شو، تر
دې چه حُضُور اکرم صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ د مسلمانانو سره په شریکه حرم

فرمان مُصطفیٰ صلی اللہ تعالیٰ علیہ وسلم: د چا په خوا کنیں چه زما ذکر او شو او هغه په ما دُرود
پاک او نه لوستو هغه جفا او کر، (عَمِدُ الرِّزْقَانِ)

شریف کنیں بنکاره نمونج ادا کرو، هغونئی ﷺ په اسلامی جنگونو
کنیں د مُجاہدَانَه شان سره د کُفَّارَو خلاف مصروف او سیدو او د سرورِ
کائِنَاتِ صلی اللہ تعالیٰ علیہ وسلم سره په ټولو اسلامی تحریکونو او د صلح و
جنگ وغیره په ټولو منصوبو کنیں د وزیر او مُشیر په حیثیت وفادار
او ملکری او سیدو، مُحَسِّنِ اُمَّتٍ، خلیفۃُ اُولٰئِکَ، امیرُ الْمُؤْمِنِینَ حضرت
سیدُنَا ابُوبَکَرٌ صَدِيقٌ ﷺ د خان نه پس حضرت سیدُنَا فاروق
اعظم رَضِيَ اللہُ تَعَالَیٰ عَنْهُ خلیفہ مُنتَخَبٍ کرو، هغونئی ﷺ په تختِ خلافت
باندی د خوبِ مُصطفیٰ صلی اللہ تعالیٰ علیہ وسلم د جانشینیع ټولی ڈمہ دارئ په ډیره
بنه طریقہ سرتہ اور سولی.

د سحر په نمانځه کنیں یو بد بخت آبُو ئُلُوْفِیروز نومې مجوسي (يعني د
اور عبادت کوونکي) کافر په هغونئی ﷺ د خنجر گزار او کرو او
هغونئی ﷺ زخمونه برداشت نه کړي شو او په دريمه ورخ ئې د
شهادت مرتبه حاصله کړه. د شهادت په وخت کنیں ئې عمر مبارک ۶۳
کاله وو. حضرت سیدُنَا صَهِيبٌ ﷺ ئې د جنازې د نمانځه جمعه
ورکړه او خلیفۃ رسالت مآب حضرت سیدُنَا عمر بن خطاب ﷺ
[د حُضُورِ انور صلی اللہ تعالیٰ علیہ وسلم] په روضۂ مبارکه کنیں په یکم مُحرَّمُ
الحرام ۲۴ هِجري د اتوار په ورخ د حضرت سیدُنَا صَدِيقٌ اکبر ﷺ

فرمانِ مُصطفیٰ ﷺ: د چا په خوا کبن چه زما ذکر او شو او هغه په ما درود پاک او نه لوستو هغه په خلقو کبن دیر زیات شوم دي۔ (اللَّهُ غَيْبٌ وَالْمَرْهُوبُ)

په خوا کبن دفن [يعني خخ] کري شو او هغوي د حضور پاک ﷺ په خوا کبن آرام فرمائي.

(الرِّيَاضُ التَّسْرِيُّ فِي مَنَاقِبِ الْعَشْرَةِ ج. ١، ص. ٤٠٨، ٤١٨، ٢٨٥، تاریخُ الْخُلُفَاءِ ص ١٠٨ وغیرہ)

داللہ رب العزت بجلالہ د په هغوي رحمت وي او د هغوي په خاطر د زمونږه بې حسابه بخښنه اوشي۔ امین بجاہ الذی الامین ﷺ

خاص نزديکت

حضرت سیدنا صدیق اکبر او حضرت سیدنا عمر فاروق اعظم رضی اللہ تعالیٰ عنہما ته په دُنیاوی زوند کبن هم او د وفات نه پس هم د دوارو جهانو د سردار ﷺ خاص نزديکت حاصل شو، په دی باره کبن عاشقِ مصطفیٰ و عاشقِ صحابه و اهلیت امام احمد رضا خان رحمۃ اللہ علیہ فرمائی: -

پہلو میں جلوہ گاہ عتیق و عمر کی ہے محبوبِ ربِ عرش ہے اس سبز قبور میں

جھمرت کئے ہیں تارے تجلی قمر کی ہے سعدین کا قرآن ہے پہلو نے ماہ میں

په خوا کبن ئی زلیبی عتیق او عمر محبوبِ اللہ په دی شین گند کبن دی

ستوري راتول شوی او رندا ده د قمر سعدین دی په خوا کبن د سپورمی

يو بل محبت کونکی لیکلی دی: -

حیاتی میں تو تھے ہی خدمتِ محبوبِ خالق میں

مزار اب ہے تریبِ مصطفیٰ فاروق اعظم کا

فرمان مُصطفیٰ صَلَّی اللہُ تَعَالَیٰ عَلَیْہِ وَاٰلِہٖہ وَسَلَّمَ: خوک چه په ما د جُمُحیٰ په ورخ درود شریف لوی زه به د قیامت په ورخ د هغه شفاعت کووم. (کنز الغنیاں)

په ژوند کبن خووو په خدمت کبن د الله د محبوب

مزار دي اوں په خنگ کبن د آقا د فاروق اعظم

صلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّی اللہُ تَعَالَیٰ عَلَیٰ مُحَمَّدٍ

صاحب گرامات

د بارگاه نبوت نه فيضياب، حضرت سیدنا عمر بن خطاب رَضِيَ اللہُ تَعَالَیٰ عَنْہُ د عاشق اکبر حضرت سیدنا صدیق اکبر رَضِيَ اللہُ تَعَالَیٰ عَنْہُ نه پس د تولو صحابه کرام نه افضل [يعني غوره] دي. هغوي رَضِيَ اللہُ تَعَالَیٰ عَنْہُ صاحب الگرامات او جامع الفضائل والكمالات دي. اللہ تبارک و تعالی هغوي رَضِيَ اللہُ تَعَالَیٰ عَنْہُ ته د نورو خصوصياتو سره دیر گرامتونه ورکري وو او په نورو ئې فضيلت ورکري وو.

گرامت حق دي

د زمانه نبوت نه واخله د نن ورخی پوري کله هم په دي مسئله باندي د اهل حق په مينع کبن اختلاف نه دي راغلي د تولو متفقه عقيده د چه د صحابه کرام عَلَیْہِ الرَّحْمَنُ او د اولياء عظام رَجُلُهُ اللہُ تَعَالَیٰ گرامتونه حق دي او په هره زمانه کبن د الله والو گرامتونه بىكاره شوي دي او ان شاء الله تعالى د قيامته پوري به د اسلسله ختمه نه شي بلکه هميشه به د اولياء الله رَجُلُهُ اللہُ تَعَالَیٰ نه گرامتونه ظاهريري.

صلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّی اللہُ تَعَالَیٰ عَلَیٰ مُحَمَّدٍ

فرمانِ مُصطفیٰ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ الْبَسْلَمُ : چا چه په کتاب کښ په ما باندې درود پاک اولیکلو ترڅو پوري چه زما نوم په هغې کښ وي فرشتې به د هغه دیاره بخښنه غواړي. (کلټه‌نې)

د گرامات تعريف

اوسم به اَنْ شَاءَ اللَّهُ تَعَالَى دِعِلْم و هُنْرَ دِدِرِيَاب، حَضْرَتِ سَيِّدُنَا عُمَرَ بْنَ خَطَّابَ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ نور گرامتونه بیانیږي خو مخکښ د ”گرامات“ تعريف واورئ. په دې باره کښ د دعوتِ اسلامی د اشاعتي ادارې مکتبةُ الْمَدِيْنَةِ چاپ شوي د ۱۲۵۰ صفحو کتاب ”بھارِ شریعت“ جلد اول صفحه ۵۸ کښ حضرت عَلَّامَه مولانا مُفتی محمد امجد علي اعظمي رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ د گرامات تعريف خه داسې بیانوی: ”دَوَلِيْ نَهْ چَهْ خَهْ خَبرْه [يا خه کار] خِلَافِ عادَت صَادِرْ شَيْ هَغِيْ تَهْ ”گرامات“ وائي.“

په تولو کښ افضل اولیاء

د عُلَمَاء او آکابرین اسلام رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى په دې خبره اتفاق دې چه تول صحابةَ كِرَامَ رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِمْ أَكْمَحُونَ ”أَفْضَلُ الْأُولَيَاءِ“ [يعني په تولو کښ غوره اولیاء] دې، د قیامته پوري تول اولیاء رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى اکر که د ولایت د تولو نه اوچتې درجې ته اورسي خو هیڅ کله هم د یو صحابي رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ د ولایت کمالاتو ته نه شي رسیدې. اللُّهُ رَبُّ الْعَزَّةِ جَلَ جَلَلَه د خپل خوبه حبیب صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ الْبَسْلَمُ غُلامانو ته د ولایت هغه اوچت او اعلی مقامونه ورکړي وو، او هغه پاکو هستيانو رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِمْ أَكْمَحُونَ ته ئې داسې عظیم الشَّانِه گرامتونه يعني بزرگې ورکړي وي چه د نورو تولو اولیاء کرام

فرمان مُصطفیٰ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: په ما باندې درود شریف لو لیع الله عَزَّوجَلَّ به په تاسور حمت را لیږي. (ابن عدی)

د پاره د هغې تصور هم نه شي کیدې. په دې کښ شک نشه
 چه د حَضَراتِ صَحَابَةِ كَرَامَ رَحْمَوْنَ اللَّهَ تَعَالَى عَلَيْهِمْ أَكْجَيْفَنَ په باره کښ د دومره
 دیرو کرامتونو د بنکاره کيدو تذکره نه موندله کېري خومره چه د
 نورو اولیاءُ كِرَامَ رَحْمَهُ اللَّهُ تَعَالَى نه گرامتونه منقول دي. یاد ساتئ چه په
 کثرت سره گرامتونه د ولايت د افضليت دليل نه دې ځکه چه
 ولايت په حقیقت کښ د الله تَعَالَى په بارگاه کښ نزديکت ته وائی او دا
 قُرْبِ إِلَهِي جَلَّ جَلَلُهُ چه چا ته خومره زیات حاصل وي هُم هغه هُمره به د
 هغه د ولايت درجه د اوچتو نه اوچته وي. ولې چه صَحَابَةِ كَرَامَ رَحْمَوْنَ
 اللَّهَ تَعَالَى عَلَيْهِمْ أَكْجَيْفَنَ د خوبِ مُصطفیٰ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ د مبارکو سترګو د انوارو
 نه او د فيضانِ رسالت د برکاتونه مالا مال وو ځکه د الله تَعَالَى په بارگاه
 کښ چه هغويٰ ته خومره زیات قُرب [يعني نزديکت] حاصل دي هغه
 نورو اولیاءُ الله رَحْمَهُ اللَّهُ تَعَالَى ته حاصل نه دې. ځکه اکړچه د صَحَابَةِ كَرَامَ
 رَحْمَوْنَ اللَّهَ تَعَالَى عَلَيْهِمْ أَكْجَيْفَنَ نه دير کم گرامتونه منقول دي خو بیا هم د هغويٰ
 درجه ولايت د نورو اولیاءُ كِرَامَ رَحْمَهُ اللَّهُ تَعَالَى نه دېره زیاته افضل و اعلى ده.

سرکارِ دو عالم سے ملاقات کا عالم عالم میں ہے معراجِ کمالات کا عالم
 یہ راضی خدا سے ہیں خدا ان سے ہے راضی کیا کبھی صحابہ کی کرامات کا عالم

خھ بے وائی د حُضُور د مُلاقات
 دُنیا کښ لري دا د معراج کمالات

فرمان مُصطفیٰ ﷺ: چا چه په ما باندی سخن سحر او لس خلہ مانبام
دُرود پاک اولوستن د قیامت په ورخ به هغه ته زما شفاعت نصیب کيږي. (مجتیح الرؤاین)

دوئی راضی دي د الله نه، الله دوئی نه دي راضی
خه به وائے د صحابه د گرامات
صلوٰ علی الْحَبِیْب! صلی اللہ تعالیٰ علی مُحَمَّد

دریائے نیل ته خط

د دعوتِ إسلامي د إشاعتي إداري مکتبۃ المبدیّنہ چاپ شوي د ۱۹۲ صفحو کتاب ”سوانح گربلا“ صفحه ۵۶ نه ۵۷ پوري صدر الافاضل حضرت علامہ مولانا سید محمد نعیم الدین مراد آبادی رحمۃ اللہ تعالیٰ علیہ ليکي: چه د هغې خلاصه خه داسي ده: چه کله مصر فتح شونو یوه ورخ د مصر اوسيدونکو حضرت سیدنا عمر و بن عاص رضی اللہ تعالیٰ عنہ ته عرض اوکړو: اے امير! زمونږه د دریائے نیل یورسم دي تر خو چه هغه ادا نه کړو دریاب نه جاري کېږي. هغويي تري ټپوس اوکړو: خه [يعني خه رسم؟] هغويي اووئيل چه مونږه یوه بي واده جينيء د هغې د مورو پلارنه اخلو او هغې ته بنې جامي او بنکلي کالي اچوو او بیائې دریائے نیل کښ واقوو. حضرت سیدنا عمر و بن عاص رضی اللہ تعالیٰ عنہ او فرمائیل: په إسلام کښ هیڅ کله هم داسې نه شي کيدي او اسلام زاره غلط رسمونه ختموي. نو هغه رسم بند کړي شو او دریاب په کمیدو شو تر دي چه خلقو د هغه ځای نه د تللو اراده اوکړه، دا حالات ئې چه اوليدل نو عمر و بن عاص رضی اللہ تعالیٰ عنہ امير المؤمنین خلیفہ ثانی حضرت

فرمان مُصطفیٰ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ السَّلَامُ: چا چه په ما باندې د جُمُعِی په ورخ ۲۰۰ خله دُرُود شریف او لوستل د هغه د دوو سوو کالو گناهونه به مُعااف شي. (کنزُ الْعَتَّابَ)

سیدنا عمر بن خطاب رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ ته توله واقعه ليکلي ور اوليکله، هغوي
ورته په جواب کبن اوليکل: تا صحیح اوکړل، بیشکه اسلام داسې رسمونه ختموي، زما په دي خط کبن یوه رُقْعَه [يعني پرجئ] ده، هغه په دریائے نیل کبن واچوه. حضرت سیدنا عمرو بن عاص رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ ته چه کله د امير المؤمنین رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ خط را اورسيدو او هغوي هغه رُقْعَه د هغه خط نه را اوویستله نو په هغې ليکلي شوي وو: ”اے دریائے نیل) که ته پخپله جاري ئې نو مه جاري کيره او که اللہ تعالیٰ جاري کړي ئې نو زه واحد و قهار جَلَ جَلَلَه ته عرض کوم چه تا جاري کړي.“ حضرت سیدنا عمرو بن عاص رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ هغه رُقْعَه په دریائے نیل کبن واچوله، په یوه شپه کبن شپارس ګزه [اوچتې] او به زياتې شوي او دا رسم د مصر نه بالکل ختم شو. (العظمة لابي الشیخ لاصبهانی ص ۳۱۸ رقم ۹۴۰)

چا ہیں تو اشاروں سے اپنے کا یا ہی پلٹ دیں دُنیا کی
یہ شان ہے خدمت گاروں کی سردار کا عالم کیا ہو گا

که او غواری نوبده کړي نقشه په اشارو د دُنیا
دا شان دي د خدمت گارو د آقا به خنگه شان وي

خورو خورو اسلامي ورونو! د دي روایت نه معلومه شوه چه د امير المؤمنين حضرت سیدنا عمر فاروق اعظم رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ د بادشاهي بیراغ د دریابونو په او بو هم پرقيدو او دریابونو به هم د هغوي رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ

فرمانِ مُصطفیٰ ﷺ : چا چه په ما باندې یو خل دُرُود شریف او لوستو الله عَزَّوجَلَّ به په هغه باندې لس رَحْمَتُونَه را لېږي او د هغه په اعمال نامه کښ به لس نیکئ ليکي. (تزویژی)

نافرماني نه کوله. دا د رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ د مبارک نظر نه د برکتونو حاصلولو والا او د بارکاټ نُبُوت نه د تعليم و تربیت حاصلولو والا حضرت سیدنا عمر بن خطاب رضی الله تعالی عنہ د مضبوط ایمان برکتونه وو چه اللہ تَبَارَكَ وَتَعَالَى آهِلِ مِصْر ته د دې بد رسم نه خلاصې ورکړو.

هم نے تقییر کی عادت کر لی آپ اپنے په قیامت کر لی

مرے اللہ نے رحمت کر لی میں چلا ہی تھا مجھے روک لیا (ذوق نعت)

جو رہ کرہ منورہ خطا خپل عادت پخپله جور مو کرو په خان قیامت

زه ووم روان د تباہی په طرف زما اللہ اوکرو په ما رحمت

صلوٰعَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

ناجائِزه رسم و رواج او د مسلمانانو خراب حالت

خوبو خوبو اسلامي ورونو! خنکه چه په آهِلِ مِصْر [يعن مِصر والؤ] کښ د دریائے نیل د جاري ساتلو د پاره بد رسم جاري وو هُم د غسپی په دې دور کښ هم حُینی قبیحه او ناجائزه رسمونه په ترقی روان دي او د خِلَافِ شرع رسمونه مسلمانان د تباہی جَوَرِی کندې طرف ته رابسکاری او د سُنَّتِ رَسُولِ اللَّهِ نه ئې لري باسي. د دعوتِ إسلامي د اشاعتي ادارې مکتبةُ الْبَلِيْنَه چاپ شوي د ۱۷۰ صفحو کتاب "اسلامي زندگی" صفحه ۱۲ نه ۱۶ کښ مُفَسِّرِ شَهِير حَكِيمُ الْأَمَّت حضرت مُفتی احمد یار خان رحمۃُ اللہِ عَلَیْهِ چه د بدرو رسمونو او د مسلمانانو د خرابو

فرمان مُصطفیٰ ﷺ: په ما باندي د درود شريف کثرت کوي بيشكه دا ستاسو د پاره پاکي ده. (آيو یعنی)

حالاتو کومه نقشه وранدي کري ده د هغې خلاصه خه داسي ده: نن به داسي کوم يو درد لرونکي زره وي چه هغه به د مسلمانانو په موجوده کمزوري او ڏلت او خوارئ باندي نه خوکيري او داسي کومه [درد لرونکي] سترگه به وي چه د دوئي په غريبي، مُفليسئ او بي روزگاري باندي به نه ژريبي! حکومت د دوئي نه واحتسي شو، د دولت نه دوئي محرومeh شو، عِزَّت او وقار د دوئي نه لارو، د تولي زمانې په مصيبتونو کبن مسلمانان اخته دي، دي حالاتو ته چه او گورو نوزره مو ډير خفه شي خو دوستانو! صرف په ژرا فرياد کارنه کيربي بلکه ضروري خبره دا د چه د دي په علاج غور او کري شي. د دي د علاج د پاره په يو خو خبرو غور کول پکار دي. (۱) اصل بيماري خه ده؟ (۲) د دي وجه خه ده؟ مرض ولې پيدا شو؟ (۳) د دي علاج خه دي؟ (۴) په دي علاج کبن خه خه پرهيز پکار دي؟ که په دي خلورو وارو خبرو غور او کري نو پوهه شه چه علاج آسان دي. د قوم ډيروليدرانو او د ملك مشرانو د مسلمان قومونو د علاج کوششونه او کړل خو ناكامه شو او که د الله جل جلاله کوم يو نيك بنده مسلمانانو ته د هغوي صحيح علاج او بنودو نو ځيني نادانو مسلمانانو په هغه پوري خندا او کړه، په هغه پوري ئې سپکي او وئيلي، توقې ئې ورپوري او کري، غرض دا چه د صحيح طبیبانو په خبره ئې هیڅ غور او نه ګرولو.

فرمان مُصطفیٰ ﷺ: چاچه په ما باندې لس خلہ ڈرود پاک او لوستل الله عَزَّوَجَلَّ به په هغه سل رحمتونه نازل کپري. [طبراني]

د مسلمانانو بادشاهي لاړه، عِزَّت ئې لاړو، دولت ئې لاړو، رُعب ئې ختم شو، صرف په یوه وجه، هغه دا چه مونږه په شريعت مُصطفیٰ ﷺ
باندې عمل کول پرینبودل، زمونږه ژوند اسلامي ژوند پاتې نه شو.
د دي ټول سپيره والي وجه دا ده چه زمونږه په زرونو کښ د الله جَلَّ جَلَّ يره،
د نبیٰ کريم ﷺ نه شرم او د آخرت يره پاتې نه شوه. أعلى
حضرت مُحَمَّدٰ دِين و مِلْتَ ۝ فرمائی:

دن آنون میں کھونا تجھے شب صحیح تک سونا تجھے
شرم نبیٰ، خوفِ خدا یہ بھی نہیں وہ بھی نہیں (حدائقِ بخشش شریف)
ورخ کپری تیرہ بی فائیدې د شپی او وده ئې
نه شرمیرپی د نبی نه، نه یرمیرپی د الله نه

زمونږ جماتونه خالي پراته وي، سینماکانې او د تماشو خائيونه د مسلمانانو نه ډک وي، د هر قسم عييونه په مسلمانانو کښ موجود دي، ناجائزه رسمونه په مونږه کښ موجود دي، [د دومره خرابو په وجه] مونږه خنګه عِزَّت موندې شو! لکه خنګه چه چا وئيلي دي:

وائے ناكامي! متاع کارواں جاتا رہا
کارواں کے دل سے احساس زیاد جاتا رہا
هائے ناكامي! د کاروان ټول سامان لاړو
د کاروان زړه نه احساس د تاوان لاړو

فرمان مُصطفیٰ ﷺ: د جمعی په شپه او د جمعی په ورخ په ما باندې د درود کثرت کړئ، خوک چه داسې کوي ديقيامت په ورخ به زه د هغه شفاعت کونوںکي او ګواه جورېږم. (شَعْبُ الْإِيمَان)

درې بیماری

د مسلمانانو اصل بیماري خود الله جل جلاله د آحكامو او د مُصطفیٰ ﷺ سُنّت پرینبودل دي، اوس د دي مرض په وجه نوري ډيرې بیماري پیدا شوي. د مسلمانانو غتهي غتي درې بیماري دي: اوله دا چه ورخ په ورخ د نوو مذهبونو پیدا کيدل او په هر غږ پسې د مسلمانانو په پتو سترګو تلل. دويمه د مسلمانانو په خپل مينځ کښ لانځي، دُبمنی او مقدمې. دريمه د جاهلو خلقو شروع کړي فضول رسمي، دي درې قسمه بیمارو مسلمانان تباہ و بریاد، بي کوره او قرضدار کړل، غرض دا چه د تباھې کندې ته ئې غوزار کړل.

د ذکر کړو بیمارو علاجونه

د ورومبئ بیماري علاج دا دي چه د هر مذهب د صحبت نه خان ساتي، د هغه عالم حق او سُنْنَةُ النَّبِيِّ كـس سره کښيني د چا د صحبت په وجه په زره کښ د خوب مـدـنـي آقا ﷺ عـشـقـ او د شـريـعـتـ تابـعـدارـيـ پـيـداـ کـيـږـيـ.

د دويمې بیماري علاج دا دي چه د اکثرو فتنو او فسادونو جرې دوه خیزونه دي: یوه غُصّه او خان غت ګنرل، دويم د شرعی حقوقو نه غفلت. هر یو دا غواري چه زه د ټولو اوچت اوسم او ټول زما حقوق

فرمان مُصطفیٰ ﷺ: د جمعی په شپه او د جمعی په ورخ په ما باندې د درود کثرت کوي؛
خوک چه داسي کوي دقيامت په ورخ به زه د هغه شفاعت کونونکي او گواه جوربرم. (**شُحْبُ الْإِيمَان**)

ادا کړي خو زه د هیڅ چا حق هم ادا نه کړم. که زمونږه د طبیعت نه
غُرور او تَكَبُّر لري شي، عاجزی او تواضع پکښ پیداشي او مونږه
ټول د یو بل د حقوقنو خیال ساتونو **إِنَّ شَاءَ اللَّهُ** تعالیٰ کله به د جگړي
ضرورت راشني.

دریمه بیماري دا ده چه زمونږه د اکثرو مسلمانانو د ماشوم د پیدا
کیدو نه واخله د مرګه پوري په مختلفو موقعو داسي تباہ کونونکي
رسمونه جاري دي چه هغې د مسلمانانو بُنياد کمزوري کړو. د دونو
او نورو خوشحالو د رسمونو په وجه د زرگاؤ مسلمانانو جائدادونه،
کورونه او دوکانونه په سودي قرضو کښ لاړ او ډير د اوچتو کورنو
خلق نن د کرايه په کورونو کښ اوسيږي او تکري خوري. د خپل
قوم دا مصیبتونه مې چه اولیدل نو ژړا راغله، په طبیعت کښ مې
جوش پیدا شو چه زه خه نه خه خدمت اوکړم. د سیاهه دا یو خو
خاخکي په حقیقت کښ زما اوښکي دي، اللہ د اوکري چه اصلاح
ئي اوشي، ما دا محسوسه کړه چه ډير خلق د دونو او نورو فضولو
رسمونو نه تنگ دي خود خلقو د پیغور او د خپلې بې عِزَّتَي د یري
چه خنګه کيدې شي قرض را خلي خو دا فُضُول رسمونه پوره کوي.
خوک خو داسي مُجاہِد سپې پکار دي چه هغه بې یري او بې پرواه
د تولو خلقو پیغورونه برداشت کړي او ټول ناجائزه او حرام رسمونه

فرمانِ مصطفیٰ ﷺ: خوک چه په ما باندې یو خل دُرُود اولولي الله عَزَّوجَلَّ د هغه د پاره یو قبراط اجر لیکي او قبراط د اُحد د غَرْ هُمْره دې. (عبدالرؤاق)

پريبردي او د دواړو جهانو د سردار ﷺ سُنَّت ژوندي کري او چه خوک سُنَّت ژوندي کري د هغه د پاره د سلو شهيدانو ثواب دي. څکه چه شهيد خو یو پيره د ټوري ګزار او خوري او د دُنيا نه پرده او کري خو دا د الله جَلَ جَلَّ نياں بندې ټول عمر د خلقو د ژبو زخونه برداشت کوي. ياد ساتي چه د دوه یو یو رسمونو رواج دي: یو هُغه چه شرعاً ناجائزه دي. دويم هُغه کوم چه تباہ کونکي دي او دير خله مسلمان د هغې د پوره کولو د پاره د سُودي قرضو په سپيره والي کښ اخته شي. حالانکه سود اخستل او ورکول ګناه ګپره ده او دغسې دا رسمونه بندې په ډېرو آفتونو کښ اونبليوی، د دي نه لري او سيدلو کښ خير دي. (اسلامي زندگي ص ۱۶ بهڪڻُ)

(د غَلط او قِبِيحه رسمونو د نقصانونو دې د تفصيلي علاج د معلوماتو پاره د ”مَكْتبَةُ الْمَدِينَة“ کتاب ”اسلامي زندگي“ هدية حاصل کړئ او اولولي)

شاديون میں مت گنہ نادان کر خانہ برداری کامت سامان کر
چھوڑے سارے غلط رسم و رواج سُنتوں پر چلنے کا کر عهد آج
خوب کر ڈکر خدا و مصطفیٰ دل مدینہ ان کی یادوں سے بنا
(وسائل بخشش (مرقم) ص ۶۷۰)

نادانی کښ ورانوئ مه خپل کوروونه	په دونو کښ کوئ مه ګناهونه
په خپل څان نور نافذ کړئ سُنتونه	پريبردي نور ټول غلط رواجونه
د هغويي په ياد زړه جور کړئ مدینه	يادوئ ډير پاک الله او مصطفیٰ

فرمان مُصطفیٰ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ الْبَحْرَانُ: کله چه تاسو په رسولانو دُرُود لولئ نو په ما باندې ئې هم لولئ، بیشکه زه د تولو جهانونو درب رسول يم. (جیجُنْ الْجَوَاعِ)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

قبر والا سره خبرې

امیر المؤمنین حضرت سیدنا عمر فاروق اعظم رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ یو خله د يو صالحه (يعني نیک پرهیزکاره) خلمی قبر خوا ته لا رو او اوئی فرمائیل: اے فلاپنه! الله تعالیٰ وعده فرمائیل ده:

[مفهوم] ترجمة كنز الإيمان: او خوک چه د خپل رب په بارگاه کښ د اودریدونه اوپیری، د هغه د پاره دوه جنتونه دي.

وَلِمَنْ حَافَ مَقَامَ رَبِّهِ جَنَّتٌ

(سیپاره ۲۷، آلَّ حَلْن)

اے خلمیه! اووايده! په قبر کښ ستا خه حال دي؟ هغه صالحه خلمی د قبر نه د هغويي رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ نوم واغستو [يعني اے عمر رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ] او په اوچت آواز ئې دوه خله جواب ورکړو: قَدْ أَعْطَانِيهِمَا رَبِّي عَزَّوَ جَلَّ فِي الْجَنَّةِ [يعني] زما رب جَلَّ جَلَّ هغه دواړه جَنَّتونه ما ته راکړي دي.

(تاریخ دمشق لابن عساکر ج ۴۵ ص ۴۰)

د الله جَلَّ جَلَّ د په هغويي رحمت وي او د هغويي په خاطر د زمونږه بي حسابه بخښنه اوشي. أمین بِجَاهِ النَّبِيِّ الْأَمِينِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ الْبَحْرَانُ

دے بھر عمر اپناؤر يا الٰي دے عشق شه بھرو بر يا الٰي
راکړي ستایره په خاطر د عمر يا الٰي
راکړي عشق د شاه بھرو بر يا الٰي

أَمِين بِجَاهِ النَّبِيِّ الْأَمِينِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ الْبَحْرَانُ

فرمان مُصطفیٰ ﷺ په ما باندي په دُرود لوستو خپل مجلسونه بنگلي کري څکه چه ستاسو دُرود لوستل به د قيامت په ورخ ستاسو د پاره نور وي. (فرکوس الأخبار)

صلوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

سُبْحَنَ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ! خه بنکلي شان دي د فاروق اعظم حضرت سیدنا عمر راشنی اللہ تعالیٰ عنہ چه د الله جل جلاله په عطا ئې د قبر والا احوال معلوم کړل. د دي روایت نه دا هم معلومه شوه چه خوک د نیکو ډک ژوند تیروي او د الله جل جلاله د یرې نه په لرزان اوسي، د الله جل جلاله په بارگاه کښ د او دريدونه یېږي هغه به د الله جل جلاله په کامل رحمت سره د دوو جتنونو حقدار ګرځي. په ځوانې کښ عبادت کوونکو او د الله جل جلاله یې له رونکو ته د مبارک شي چه د قيامت په ورخ کله د نمر سترګه یو ميل نزدي راشي او اور راوروی، د عرش د سوری نه علاوه به د هغه سختې ګرمي نه د بچ کيدو بله ذريعه نه وي نو الله رَحْمَنَ جل جلاله به داسي خوش نصيبة مسلمان ته د خپل عرش د رحمت په سوری کښ خائي ورکوي خنګه چه

د عرش سورې موندونکي خوش نصيبة

د دعوت إسلامي د اشاعتي ادارې مکتبة المبدئنه چاپ شوي د ۸۸ صفحو کتاب ”سايۀ عرش کيس کو ملي ګا“ صفحه ۲۰ کښ حضرت سیدنا امام جلال الدين سیوطی شافعی رحمۃ اللہ تعالیٰ علیہ نقل کوي: حضرت سیدنا سلمان رحمۃ اللہ تعالیٰ علیہ حضرت سیدنا ابو الدداء رحمۃ اللہ تعالیٰ علیہ ته خط اولیکو چه د دي صفتونو لرونکي مسلمانان به د عرش په سورې کښ

فرمان مصطفیٰ ﷺ: د جمعی په شپه او د جمعی په ورخ په ما باندی په کثرت سره درود لوئی خکه چه ستاسو درود ما ته و راندی کولی کبیری۔ (لکبرانی)

وي: (په هغې کبن دوه دا دي) (۱)..... هغه کس خوک چه په داسي حال
کبن غټه شوي وي چه د هغه صحبت، ئوانۍ او طاقت د الله رب العزّت
جل جلاله د خوبني او رضا په کارونو کبن تير شوي وي او (۲)..... هغه کس
چا چه د الله جل جلاله ذکر او کرو او د هغه د يري نه د هغه د ستر ګونه
اوښکې روانې شوي۔ (مصطفیٰ رابین آپی شیبیه ج ۸ ص ۱۷۹ حدیث ۱۲)

يارب! میں ترے خوف سے روتا ہوں ہر دم

دواںہ شہنشاہِ مدینہ کا بنا دے

(وسائل بخشش (مرمم) ص ۱۱۰)

يا رب! کاش چه زارم ستاد يري نه ہر دم

عاشق د شہنشاہِ مدینہ می کرپی مولی

صلوٰعکی الحبیب! صَلَّی اللہُ تَعَالَیٰ عَلٰی مُحَمَّدٍ

نا خاپه دوه زمري را اور سيدل

په حضرت سیدنا عمر فاروق اعظم رضي الله تعالى عنه پسي یو کس گرخيدو،
چا ورته او وئيل چه چري د آبادئ نه بهر به او ده وي. هغه کس د آبادئ
نه او وتو او د هغوي لتون ئې شروع کړو تر دې چه حضرت عمر
رضي الله تعالى عنه ئې په داسي حالت کبن او موندو چه هغوي رضي الله تعالى عنه خپله
کوره د سرنه لاندې اينبي و او په زمکه او ده وو، هغه توره را او وستله
او گزاره ئې خان ساز کړو چه غيانه دوه زمري را پیدا شوا او د هغه په
طرف ور روان شو، دا نظاره ئې چه او ليدله نو هغه چغه او کړه، د هغه په

فرمانِ مصطفیٰ ﷺ: د هغه کس پوزه د په خاورو خپه شي چه د چا په مخکنښ زما ذکر اوشي او هغه په ما درود پاک او نه لولي. (ترومني)

آواز حضرت سیدنا فاروق اعظم رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ الْبَرَّ وَسَلَامٌ عَلَيْهِ رَا وَيَبْنُ شَوْلُو، هغه خپله ټوله
واقعه بيان کړه او د امير المؤمنين رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ الْبَرَّ وَسَلَامٌ عَلَيْهِ په لاس مسلمان شو.

(تفسیر کبیرج ۴ ص ۴۳۳)

د کور کسان به ئې تھجود ته راپاخول

حضرت سیدنا ابن عمر رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ الْبَرَّ وَسَلَامٌ روایت کوي چه د هغوي والد
محترم حضرت سیدنا فاروق اعظم رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ الْبَرَّ به د شپې راپاخيدلو او
نمونځونه به ئې ادا کول، د هغې نه پس به چه کله د شپې آخري وخت
شو نو د خپل کور کسان به ئې راپاخول او فرمائیل به ئې چه نمونځ
اوکړئ. بیا به ئې د دې آیت مبارکه تلاوت کولو:

وَ أَمْرُ أَهْلَكَ بِالصَّلَاةِ وَ اصْطَبِرْ [مفهوم] ترجمه کنڈا لایمان: او د خپل کور
کسانو ته د نمانځه حکم ورکړه او پخپله
عَلَيْهَا لَا نَسْلُكْ رِزْقًا طَحْنُ تَرْزُقُكُ
په دې ثابت اوسيږد، موږ ستا نه هېڅ رزق
نه غواړو، موښو به تا ته روزي درکوو او بنه

وَالْعَاقِبَةُ لِلتَّقْوَى

(پ 16 طہ ۱۳۲) انعام د پرهیزکارئ د پاره.

(مؤطاً إمام مالك ج ۱. ص ۱۲۳ حدیث ۲۶۵)

د امير المؤمنين حضرت سیدنا فاروق اعظم رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ الْبَرَّ د نمونځ گزارو د خبر
اخستو یو بل روایت اوکړئ او د دې مطابق د عمل کولو سوچ جوړ
کړئ، هغه داسې چه امير المؤمنين فاروق اعظم رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ الْبَرَّ د سحر په نمانځه
کښ سليمان ین آبی حمه او نه ليډلو. بازار ته ئې نشریف یورو، په لار

فرمانِ مُصطفیٰ ﷺ: کوم خلق چه د خپل مجلس نه د الله عَزَّوَجَلَّ د ذکر او په نی
باندې د درود شریف لوستلونه بغير پاخیدل نو هغه د بدبورداره مُردانه پا خیدل. (شُعْبُ الایمَان)

کبن د سیدنا سُلیمان رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ وَبَرَّهُ وَسَلَامٌ عَلَيْهِ کور وو، د هغويٰ مور حضرت سیدتنا
شِفَا رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ وَبَرَّهُ وَسَلَامٌ عَلَيْهِ نه ئې تپوس اوکپو چه ما د سحر په نمانځه کبن سُلیمان
او نه ليدو! هغې اووئيل: د شپې ئې نمونځ [يعني نفلونه] کول بیا خوب
ورغلو، سیدنا عمر فاروق اعظم رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ وَبَرَّهُ وَسَلَامٌ عَلَيْهِ اوفرمايیل: د سحر نمونځ د جمعبی
سره ادا کول زما په نزد د دې نه بهتر دي چه د شپې قیام (يعني نفلونه)
اوکرم. (مؤطراً إمام مالك ج. ۱، ص ۱۲۴ حدیث ۳۰۰)

خوبو خوبو اسلامي ورونو! تاسو اولیده چه سیدنا عمر فاروق اعظم
رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ کور ته تشریف ورورو او د هغويٰ خبر ئې واغستو، د دې
روایت نه دا هُم معلومه شوه چه ټوله شپه د نفلونو کولو یا په اجتماع
ذکر و نعت او د سُنّتو د که اجتماع کبن د شپې ناوخته پوري د شرکت
کولو په وجه د سحر نمونځ قضا کیدل خوڅه که د سحر د نمانځه
جمعه هُم خی نو لا زِمه د چه داسې مُستَحَبَّات پریبدی او د شپې
آرام اوکپي او د سحر نمونځ د جمعبی سره ادا کري.

د فاروق اعظم خوبن ګس

فاروق اعظم رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ فرمائی: ما ته هغه سړي خوبن دې خوک
چه ما ته زما عیبونه اوښائي. (الطبقات الکبڑی لابن سعد ج ۳، ص ۲۲۲)

د شهدو پیاله

هرمانِ مُصطفیٰ ﷺ: خوک چه په ما باندې په ورڅ کښ پنځوس خله درود پاک اولولي د قیامت په ورڅ به زه د هغه سره مُصافحه کووم (یعنی لاس ملاووم). (ابی بشکوال)

د حضرت سیدنا عمر فاروق اعظم رضی الله تعالیٰ عنہ په خدمت کښ د شهدو پیاله و پراندې کړي شوه، هغه ئې په خپل لاس کیښوډه او درې خله ئې او فرمائیل: ”که زه دا او خبئم نو د دی حَلَوَت (یعنی خوند او خوبوالي) به ختم شي خو حساب به ئې باقي پاتې شي.“ بیا هغوي هغه بل چا ته ورکړل. (الزهد لابن المبارک ج ۲۱۹ ص)

د فاني دُنيا نقصان برداشت کوي

امیر المؤمنین حضرت سیدنا عمر فاروق اعظم رضی الله تعالیٰ عنہ فرمائی: ما په دی خبره غور و فکر کړي دی چه کله د دُنيا اراده کووم نو د آخرت نقصان پکښ و ینم او چه کله د آخرت اراده کووم نو د دُنيا نقصان محسوسووم، ولې چه معامله هم دغه شان ده لهذا تاسو (د آخرت نه بلکه) د فاني دُنيا نقصان برداشت کوي. (الزهد للإمام أحمد ص ۱۵۲)

د فاروق اعظم ژرا

خورو خورو اسلامي ورونو! امیز المؤمنین حضرت سیدنا عمر فاروق اعظم رضی الله تعالیٰ عنہ به د قطعی جنّتی کیدو باوجود د الله تعالیٰ د یږې نه ژړیدلو بلکه د خو فِ خُدا جل جلاله په وجه د هغوي رضی الله تعالیٰ عنہ په مخ مبارک باندې دوه توري کربنې جورې شوي وي چنانچه د دعوت اسلامي د اشاعتي ادارې مکتبة الندينه چاپ شوي د ۶۹۵ صفحو کتاب ”الله“

فرمان مصطفیٰ ﷺ: د قیامت په ورخ به په خلقو کښ ما ته ډیر نزدی هغه وي چا چه په ڏنیا کښ په ما باندی زیات درود پاک لوستی وي۔ (تدریجی)

والوں کی باتیں“ جلد اوّل صفحہ ۱۲۳ کښ د حضرت سیدنا عمر فاروق اعظم رضی اللہ تعالیٰ عنہ د مبارک ژوند د یوپی بنکلی او لائیق تقليد واقعی ڏکر دی: د حضرت عبداللہ بن عیسیٰ رضی اللہ تعالیٰ عنہ نه روایت دی چه د امیر المؤمنین حضرت سیدنا عمر فاروق اعظم رضی اللہ تعالیٰ عنہ په مخ مبارک باندی د ډیر پی زیاتی ژرا په وجہ دوہ تور پی کربنی جور پی شوی وي۔

(الزهد للإمام أحمد بن حنبل ص ۱۴۹)

رونے والی آنکھیں مانگو رو ناسب کا کام نہیں
ڏکر محبت عام ہے لیکن سوزِ محبت عام نہیں
اوغواری ستر گپی ژریدلی، ژرا دھر چا کار نہ دی
محبت یادوں عام دی خود زرہ سوزیدل عام نہ دی
صلوا علی الحبیب!

خپل ٿان د عذاب نه د یارولو عجیبه واقعه

حضرت سیدنا حسن بصری رضی اللہ تعالیٰ عنہ فرمائی: حضرت سیدنا عمر بن خطاب رضی اللہ تعالیٰ عنہ به ډیر ٿله اور ته خپل لاسونه نزدی کړل بیا به ئې د خپل ٿان نه تپوس اوکرو: اے د خطاب ٿویه! آیا په تا کښ د دی اور د برداشت کولو طاقت شته؟ (مناقب عمر بن الخطاب لابن الجوزی ص ۱۵۴)

که د چیلئ بچپی هُم مړ شو نو....

امیر المؤمنین حضرت سیدنا علی المرتضی، شیر خدا گتم اللہ تعالیٰ وجوہه الکریمہ فرمائی: ما امیر المؤمنین حضرت سیدنا عمر بن خطاب رضی اللہ تعالیٰ عنہ اولیدلو

فرمَان مُصطفىٰ ﷺ: د چا په خوا کښ چه زما ذکر او شو او هغه په ما درود پاک او نه لوستو تحقیق هغه بدخته شو. (ابی سنی)

چه په او بن سور دي او په ديره تيزئ روان دي، ما ورته او وئيل: يا امير المؤمنين! چرته تشريف وري؟ جواب ئي راکرو: د صَدَقِي يو او بن تبنتيدلي دي د هغې په لتون پسي حم، که د فرات د دریاب په غاره د بيزى [يعنى چيلئ] بچې هم د تندى نه مر شي نو د قیامت په ورخ به د عمر نه د هغې په باره کښ تپوس کيږي. (ایضاً ص ۱۵۳)

جَهَنَّمْ دیر زیات یادوی

حضرت سیدنا فاروق اعظم رضی اللہ تعالیٰ عنہ به فرمائیل: جَهَنَّمْ په کثرت سره یادوی ځکه د هغې ګرمي ديره زياته سخته او جَوَرِ والی دیر زيات دي او د هغې گُرزونه یعنی څټکي د او سپني دي (او په هغې به مجریمان وهلي کيږي) (ترمذی ج ۴، ص ۲۶۰ حدیث ۲۵۸۴)

د خلقو په اجازت د بیت الْمَال نه شهد راخستل

حضرت سیدنا عمر فاروق اعظم رضی اللہ تعالیٰ عنہ یو خل بیمار شو، طبیبانو ورته د علاج د پاره شهد او بنو دل، په بیت الْمَال کښ شهد موجود وو خود مسلمانانو د اجازت نه بغیر په راخستلو راضي نه وو، نو په هُم هغه حالت کښ جُمات ته لاړ او مسلمانان ئې جمع کړل او اجازت ئې ترې او غونبتو، چه کله خلقو اجازت ورکړو نو استعمال ئې کړل.

(طبقات ابن سعد ج ۳ ص ۲۰۹)

فرمان مُصطفیٰ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: چا چه په ما باندې لس خله سحر او لس خله مابنام درود پاک او لوستل د قیامت په ورخ به هغه ته زما شفاعت نصیب کړي. (مجھے الْوَائِن)

مسلسل روژې به ئې نیولي

حضرت سیدنا ابن عمر رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ فرمائی: حضرت سیدنا عمر فاروق اعظم رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ د وفات نه مخکنن دوه کاله مسلسل روژې نیولي. په بل روایت کښ دی: د غټه اختر او واره اختر او سفر نه علاوه به حضرت سیدنا عمر فاروق اعظم رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ مسلسل روژې نیولي.

(مناقب عمر بن الخطاب لابن الجوزی ص ۱۶۰)

ووه يا نهه نورئ

حضرت سیدنا فاروق اعظم رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ به د ووه نه واخله نهه نورو پوري نه زیات طعام نه خورلو. (احیاء العلوم ج ۳ ص ۱۱۱)

دا وبنانو په بدن ئې تیل مړل

حضرت سیدنا عمر فاروق اعظم رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ یو څل د صدائی د اوینانو په بدن باندې قطران (يعني تیل) مړل، یو کس ورته عرض اوکړو چه صاحبه دا کار به مو د یو ګلام نه اخستې وي! جواب ئې ورکړو چه: زما نه بل غټه ګلام خوک کیدې شي، خوک چه د مسلمانانو والي وي هغه د هغوي ګلام وي. (کنزُ العمال ج ۵ ص ۳۰۳، رقم ۱۴۳۰۳)

د فاروق اعظم جَنَّتِي محل

د الله تعالی د خوب محبوب صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ د زیری مطابق حضرت سیدنا عمر فاروق اعظم رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ په عشره مبشّره کښ شامل قطعی جَنَّتِي دي

فرمای مُصطفیٰ ﷺ: د چا په خوا کنیں چه زما ذکر او شوا او هغه په ما دُرود پاک او نه لوستو هغه جفا او کړه۔ (عبد الرزاق)

چنانچه حضرت سیدنا جابر بن عبد الله رضی اللہ تعالیٰ عنہ روایت کوي چه د اللہ تعالیٰ خوب محبوب ﷺ ارشاد او فرمائیلو: زه جنت ته لارم، هلته ما يو محل اولیدو، تپوس مې اوکرو دا محل د چا دي؟ فربنسته [يعني ملائکي] عرض اوکرو: د حضرت عمر رضی اللہ تعالیٰ عنہ ما غوبنتله چه دنه ورداخیل شم او دا اوکورم خو (اے عمره رضی اللہ تعالیٰ عنہ) ستا غیرت رایاد شو. دا ئې چه واوریدل نو حضرت سیدنا عمر رضی اللہ تعالیٰ عنہ عرض اوکرو: يا رسول اللہ ﷺ ! زما مور و پلار د په تاسو ﷺ قربان شي، آيا زه په تاسو ﷺ غیرت کولي شم؟ (بخاری ج ۲، ص ۵۲۵۔ حدیث ۳۶۷۹)

لَا وَرِبِّ الْعَزْشِ جَسْ كوجوملا اُن سے ملا
بُتْتیٰ ہے کوئین میں نعمت رسول اللہ کی
خاک ہو کر عشق میں آرام سے سونا ملا
جان کی اکسیر ہے اُفت رسول اللہ کی

د ورومبي شعر مطلب: د عريش اعظم د پيدا کونوںکي پروردگار جل جلاله قسم
دي! چا ته چه خه ورکري شوي دي د حضور انور ﷺ د پاک در نه
ورکري شوي دي، ځکه چه په دواړو جهانو کنښ د رسول کريم ﷺ صدقه تقسيميри.
[يعني اللہ جل جلاله هر خه د هغوي ﷺ په خاطر د هغوي ﷺ په لاس مبارک تقسيموي]

د دويم شعر مطلب: خوک چه د عشق رسول په اور کنښ اوسوزي او خاورې شي
(د مرګ نه پس به ورته) د سکون خوب نصيب شي ځکه چه د روح او بدن د
پاره د رسول اللہ ﷺ محبت اکسیر يعني د ډيرې زياتي اثر لرونکي
او فائيه مندي دوا درجه لري.

فرمانِ مُصطفیٰ ﷺ: د چا په خوا کښ چه زما ذکر او شو او هغه په ما دُرود پاک او نه لوستو هغه په خلقو کښ دیر زیات شوم دي۔ آللَّهُغَيْبُ وَالثَّرِيْهِ

د کورې د وھلو سره زَلَّه لَارِه

يو خل په مدینه مُنَوره کښ زلزله راغله او زمکه په زوره زوره خوزیدل شروع شوه. دائې چه اوکتل نو د گرامات او عدل اعلیٰ مثال امیر المؤمنین حضرت سَلَّمَ فاروق اعظم رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ په جَلال يعني عَصَمَ کښ راغلو او زمکه ئې يوه کوره او وھله او اوئې فرمائیل: قِرْيَاتِ الْأَمْمُ آدِيلْ عَلَيْكِ (يعني اے زمکی! اودریدہ آیا ما په تا عدل و انصاف نه دي کړې؟) د هغويٰ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ د جَلال نه ډک فرمان ئې چه واوريديلو نو زمکه فوراً ساکِته شوه (يعني اودریده) او زَلَّه ختمه شوه.

(طبقات الشافعية الكبيرى للسبكي ج ۱)

خورو خورو اسلامي ورونو! تاسو اوليده! الله تعالیٰ خپلو مقبولو بندکانو ته خومره طاقت او قُوَّت ورکړي وي او خومره اوچت شان او قدر ئې ورکړي وي. ربنتيا خبره د خوک چه د خُدائِ جَلَّ جَلَّ شي خُدائی (يعني دُنیا) د هغويٰ [تاِبِداره] شي.

د ”عَمَر فاروق“ د آته حُروفو په نسبت

د حضرتِ عَمَر ۸ فضائل په ژبه د آقا ﷺ

﴿۱﴾ مَا طَلَعَتِ الشَّمْسُ عَلَى رَجُلٍ حَمِيرٍ مِّنْ عُمَرٍ يَعْنِي د حضرتِ عَمَر رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ

نه په بهتر انسان د نمر ستړکه نه ده راختلي. (ترمذی ج ۵، ص ۳۸۴ حدیث ۳۷۰۴)

فرمانِ مُصطفیٰ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: خوک چه په ما د جُمُعيٰ په ورخ درود شريف لولي زه به د قيامت په ورخ د هغه شفاعت کووم. (کنزُ الْعِمَال)

ترجانِ نبی هم زبانِ نبی
جانِ شانِ عدالت په لاکھوں سلام

(حدائق بخشش شريف)

دِ شِعْرِ تِرْجَمَة: د نبی اکرم صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په ترجمان، د هغويٰ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ د زبی شريك او عدل و انصاف کونوکي [حضرت سیدنا عمر رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ] باندي ډير ډير سلام.

﴿۲﴾ د آسمان توپی فربتی [يعني ملائکي] د حضرت عمر رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ عِرَّت کوي او د زمکي هر شيطان د هغويٰ د يريٰ نه لرزيري. (تاریخ دمشق. ص) ﴿۳﴾ لَا يُحِبُّ أَبَابِكُرٍ وَّعُمَرَ مُنَافِقٍ وَّلَا يُغْضِبُهُمَا مُؤْمِنٌ يعني د (حضرت) ابوبکر او (حضرت) عمر رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ سره مؤمن محبت لري او مُنافق د هغويٰ سره بعض لري (ایضاً ص ۲۲۵) ﴿۴﴾ عَمِيرُ سِرَاجٍ أَهْلُ الْجَنَّةِ يعني (حضرت) عمر رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ د جنت والئ چراغ [يعني ډيوه، يعني رنرا] ده (مجامع الزواید) ص ۷۷ حدیث ۱۴۴۶۱) ﴿۵﴾ هَذَا رَجُلٌ لَا يُحِبُّ الْبَاطِلَ دا (يعني حضرت عمر رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ) هغه کس دي خوک چه باطیل نه خوبنوی (مسند امام احمد ج ۵ ص ۳۰۲ حدیث ۵۵۸۵) ﴿۶﴾ ستاسو خوا ته به یو جنتی کس راشی. نو حضرت عمر رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ تشریف راولو (سنن الترمذی ج ۵ ص ۳۸۸ حدیث ۳۷۱۴) ﴿۷﴾ رِضَا اللَّهِ رِضَا عَمِيرَ وَ رِضَا عَمَرَ رِضَا الله يعني د الله تعالیٰ رضا د حضرت عمر رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ رضا ده او د حضرت عمر رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ رضا د الله تعالیٰ رضا ده (جیع الجوامع للسیوطی ج ۴، ص ۳۶۸ حدیث ۱۲۵۵۶) ﴿۸﴾ إِنَّ اللَّهَ جَعَلَ الْحَقَّ عَلَى لِسَانِ عُمَرَ وَ قَلْبِهِ يعني ”الله تعالیٰ

فرمان مُصطفیٰ ﷺ: چا چه په کتاب کښ په ما باندې درود پاک او لیکلو ترڅو پورې چه زمانوم په هغې کښ وي فربنستې به د هغه دیاره بخښنه غواړي. (طبرانی)

د عمر (رض) په زبه او زره حق جاري کړي دي.“ (سنن الترمذی ج. ۵)

ص ۳۸۳، حديث ۳۷۰۲

مُفَسِّرِ شَهِيرِ حَكِيمِ الْأُمَّةِ حضرت مُفتی احمد یار خان (رحمۃ اللہ علیہ) د دي حدیث پاک (نمبر ۸) نه لاندې فرمائی: یعنی د هغويي په زره کښ چه خه خیالات راخي هغه حق وي او په زبه چه خه وائي هغه حق وائي. (مراة، ج. ۸، ص ۳۶۶)

صلوا علی الحبیب! صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ!

مونږ د حضرت عمر سره مینه لرو

خوبو خوبو اسلامي ورونو! اللہُ ربُّ الْعَلَمِينَ جَلَ جَلَّهُ حضرت سیدنا عمر فاروق اعظم (رض) ته اوچته مرتبه ورکړي ده او ډیر زیات عِزَّت او شرافت او فضیلت او کرامات ئې ورکړي دي. د هغويي (رض) اوچت شان تسلیمول، هغويي (رض) برحق او د هدایت د لارې روښانه مَنَارَه ګنډل او د هغويي (رض) سره مَحَبَّت او عقیدت ساتل ډیر زیات ضروري دي خنکه چه جلیل القدر صحابي حضرت سیدنا ابو سعيد خُدري (رض) روایت کوي چه د دواړو جهانو سردار (صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم) فرمائی: **مَنْ أَبْغَضَ عُبَرَ فَقَدْ أَبْعَضَنِي وَمَنْ أَحَبَّ عُبَرَ فَقَدْ أَحَبَّنِي** یعنی چا چه د حضرت عمر (رض) سره بغض او ساتو هغه زما سره بغض او ساتو او چا چه د حضرت عمر (رض) سره مَحَبَّت او کړو هغه زما سره مَحَبَّت او کړو. (المُخْجَمُ الْأَوَسْطَج ج. ۵، ص ۱۰۲، حديث ۶۷۲۶)

فرمَانِ مُصْطَفَى صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: په ما باندي درود شريف لوئي الله عَزَّوجَلَّ به په تاسور حمت را لميري. (ابن عدي)

خوبو خورو اسلامي ورونو رو! تاسود الله جَلَ جَلَّ او د هغه د خوره رسول
 صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ د کران حضرت سَيِّدُنَا ابُو حَفْصٍ عُمَرَ بْنَ حَطَّابَ رَضِيَ اللَّهُ
 تَعَالَى عَنْهُ شان او د هغويٰ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ سره د محبت کولو انعام او ليدلو چه د
 هغويٰ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ سره محبت کول د رسول پاك صاحبِ لَوْلَكَ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى
 عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سره محبت کول دي او معادَةُ اللَّهِ [يعني د الله پناه] د هغويٰ رَضِيَ اللَّهُ
 تَعَالَى عَنْهُ سره بغض او دُبْنِمِي ساتل د تاجدارِ رسالت صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سره
 بغض او دُبْنِمِي ساتل دي، او د هغې نتيجه دُنیا او د آخرت ڈلَّتَ
 او ڈلَّلت دې.

وہ عمر وہ جبیب شر بحر و بر وہ عمر خاصہ ہاشمی تاجور
 وہ عمر کھل گئے جس پر رحمت کے در وہ عمر جس کے اعداء پر شید اسقیر
 اُس خدا دوست حضرت پر لاکھوں سلام

هغه عمر دوست د شاہ بحر و بر هغه عمر صفت د ہاشمی تاجور
 هغه عمر چه ورتہ خلاص د رحمت دَر هغه عمر دُبْنِمِن ته ئې خلاص در د سَقَر
 په هغه ولیُّ اللَّهِ دِ ولیُّ اللَّهِ دِ دیر دیر سلام

د چا سره محبت، د هغه سره انعام

د ”بُخاري شريف“ په حدیث پاك کبن دې: د حُضُور أَقْدَسْ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى
 عَلَيْهِ وَسَلَّمَ خادِم خاص حضرت سَيِّدُنَا آنَسَ بْنَ مَالِكَ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ فرمائی:
 یو صحابي د رسول غيب دان صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نه تپوس او کپرو چه قیامت

فرمَانِ مُصطفیٰ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: چا چه په ما باندې د جُمُعِی په ورخ ۲۰۰ خله دُرُود شریف او لوستل د هغه د دوو سوو کالو گناهونه به معااف شي. (کنزُ الْعِمَال)

به کله راهی؟ رسول اکرم صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ورته او فرمائیل: تا د هغې د پاره خه تیاري کړي ده؟ عرض ئې او کړو: یا رسول اللَّه صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ما سره خو هیڅ عمل نشته، سوا د دې نه چه زه د الله جَلَ جَلَلَه او د هغه د رسول صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سره مَحَبَّت کووم. سرورِ کائنات صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ او فرمائیل: آنَتْ مَعَ مَنْ أَحَبَّتْ [يعني] ته به د هغه سره ئې د چا سره چه مَحَبَّت کوي. حضرتِ سَيِّدُنَا أَنَسَ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ فرمائی چه مونږه یو خبر هم دومره نه وو خوشحاله کړي خومره چه د مدینې د سُلْطَان صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دې فرمانِ مبارک خوشحاله کړو چه ته به د هغه سره ئې د چا سره چه مَحَبَّت کوي. بیا حضرتِ أَنَسَ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ فرمائی: زه د حُضُورِ نَبِيٍّ كَرِيمٍ رَءُوفٍ رَّحِيمٍ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سره مَحَبَّت کووم او د حَضَراتِ أَبُوبَكَر وَ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُمَا سره هُمْ، لَهُذَا أُمِيدٌ لِرَمَ چه د دوئی د مَحَبَّت په وجه به د دې حَضَراتُو سره یم اکړچه زما اعمال د دوئی په شان نه دي. (صحیح البخاری ج ۲، ص ۵۲۷، حدیث ۳۶۸۸)

هم کوشۂ بحر و بر سے پیار ہے ان شاء اللہ اپنا بیڑا پار ہے
هم کو بُو بُکر و عمر سے پیار ہے ان شاء اللہ اپنا بیڑا پار ہے

مونږ به شو کامیاب د الله په رَحْمَت	مونږ لرو د پاک نبی سره مَحَبَّت
مونږ به شو کامیاب د الله په رَحْمَت	هم لرو د ابوبکر او عُمَر سره مَحَبَّت

فرمان مُصطفیٰ ﷺ: چا چه په ما باندی پو خل ڈرُود شریف او لوستو اللہ عَزَّوجَلَّ به په هغه باندی لس رحمتونه را لیری او د هغه په اعمال نامه کبن به اس نیکی لیکی. (توفی)

عظَمَتِ صَحَابَة

د دعوتِ إسلامي د اشاعتي اداري مکتبۃ المبینہ چاپ شوي د ۱۹۲ صفحو کتاب ”سوانح گریلا“ صفحه ۳۱ کبن حدیث پاک منقول دي:

د حضرت سیدنا عبد الله بن مُعَفَّل رضی اللہ تعالیٰ عنہ نه روایت دي: د اللہ تعالیٰ د خوب محبوب صلی اللہ تعالیٰ علیہ وسلم فرمان مبارک دي: زما د اصحابو په حق کبن د اللہ نه اویربرئ!! هغوي زما نه پس مه په نښه کوي، چا چه هغوي محظوظ [يعني گران] اوستال زما د محبت به وجه ئې گران اوستال او چا چه د هغوي سره بغض اوکرو هغه زما سره بغض اوکرو، چا چه هغوي ته تکلیف ورکرو هغه ما ته تکلیف راکرو، چا چه ما ته تکلیف راکرو بیشکه هغه اللہ تعالیٰ ته تکلیف ورکرو، چا چه اللہ تعالیٰ ته تکلیف ورکرو نزدی ده چه اللہ تعالیٰ هغه گرفتار کري.

(سنن الترمذی ج ۵ ص ۴۶۳ حدیث ۳۸۸۸)

هم کواصحابِ نبی سے پیار ہے

إن شاء اللہ اپنا بیڑا پار ہے

مونږ لرو د صحابه سره محبت مونږ به شو کامیاب د اللہ په رحمت

صدرُ الافضل حضرت علامہ مولانا سید محمد نعیم الدین مراد آبادی

رحمۃ اللہ تعالیٰ علیہ فرمائی: ”مسلمان ته پکار دي چه د صحابۃ کرام علیہم الرضوان(علیہم الرضوان)“

دیر زیات ادب کوي او په زړه کبن د هغوي محبت او عقیدت ته ځائی

فرمانِ مُصطفیٰ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰيْهِ وَسَلَّمَ: په ما باندي په کثرت سره درود شریف لویے بیشکه ستاسو په ما
باندي درود شریف لوستل ستاسود کاهوند پاره بخښه ده. (جامع الصَّغِير)

ورکپري. د هغويي محبت د حضور (صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰيْهِ وَسَلَّمَ) محبت دي او کوم
بد نصيبة چه د صحابه کرام (عَلٰيْهِمُ الرِّحْمٰنُ وَرَحْمٰنُهُمْ) په شان کښ دې ادبی خله
او خوزوي هغه د خدائے او در رسول دُبمن دې، مسلمانان د داسي کس
سره نه کښيني. ”(سوانح گردلاص ۳۱) أعلى حضرت إمام أهل سنت، مولانا
شاه امام احمد رضا خان رحمۃ اللہ علیہ فرمائی:

اہلِسُنَّت کا ہے بیرا پار اصحابِ حضور
نجم ہیں اور ناؤ ہے عترت رسول اللہ کی

د اہلِسُنَّت بیرئ بہ تیرہ شي اصحابِ حضور
ستوري دي، او کشتئ ده اهليت د پاك نبي

(حدائقِ بخشش)

د دي شعر مطلب دي چه د اہلِسُنَّت بیرئ (يعني کشتئ) به پوري خي
حکه چه صحابه کرام (عَلٰيْهِمُ الرِّحْمٰنُ وَرَحْمٰنُهُمْ) د دوئي د پاره د ستورو په شان دي
او اهليت کرام (عَلٰيْهِمُ الرِّحْمٰنُ وَرَحْمٰنُهُمْ) د کشتئ په شان.

مرپ په چغو شو، ملکري ئې او تبتيidel

د دعوتِ إسلامي د اشاعتي اداري مَكْتَبَةُ النِّدِيْنِه چاپ شوي د ۴۱۳
صفحو کتاب ”عُيُونُ الْحَكَايَات“ حصه اوَّل صفحه ۲۴۶ کښ حضرت
سِيَّدُنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ جَوْزِي رحمۃ اللہ علیہ ليکي چه د حضرت سِيَّدُنَا ابُو
الْحُصَيْبِ بَشِير رحمۃ اللہ علیہ بيان دي چه ما به تجارت کولو او د اللہ غفار

فرمَانِ مُصْطَلِّي حَمْلَ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ الْحَمْدُ: په ما باندي د دُرود شريف کثرت کوي بيشهکه دا ستاسو د پاره پاکي ده. (آبُو يَعْلَى)

جَلَّ جَلَلُهُ په فضل و کرم بنه مالدار ووم. ما ته د هر قِسم سهولتونه وو او زه به اکثر د ”ایران“ په بشارونو کبن اوسيدم. يوه ورخ زما يو مزدور ما ته اووئيل چه په فلانی مسافرخانه کبن يو مرپی بي گور و کفن پروت دي، خوک ئې د خخلو والا نشته. دا مې چه واوريدل نود هغه مرپي د بې کسى په وجه زما په هغه زره خُوگ شو او د خيرخواهې په نِيَّت زه د گور و کفن د إنتِظام کولو د پاره هغه مسافرخانې ته ورغلمنو ما اوليدو چه يو مرپي پروت دي او د هغه په خيته باندي کچه خبنتې پرتې دي. ما په هغه خادر واجوو، د هغه مرپي خواته د هغه ملگري هم ناست وو. هغويي ما ته اووئيل چه دا سپې دير عبادت گُزار او نيك عمله وو، زمونبره سره دومره رقم نشته چه د د گور و کفن انتظام پري اوکرو. دا خبره مې چه واوريده نو يو کس مې په مزدورئ په کفن پسي اوليکو او بل مې د قبر کنستلود پاره اوليکو او مونبره باقي تولو کسانو د هغه د قبر د پاره کچه خبنتې جورول او هغه ته د غُسل وركولود پاره او به تودول شروع کړل. مونبره لا په دي کارونو کبن مصروفه وو چه ناخاپه هغه مرپي کښيناستو، خبنتې د هغه د خيتي نه اولويدي بيا هغه په خوفناک آواز کبن په چغو شو: هائي اور، هائي هلاكت، هائي بربادي، هائي اور، هائي هلاكت، هائي بربادي! د هغه ملگرو چه دا خوفناکه نظاره اوليدله نو

فرمان مُصطفیٰ ﷺ: چاچه په ما باندې لس خله دُرود پاک او لوستل الله عَزَّوجَلَّ به په هغه سل رحمتونه نازل کړي. (طبراني)

هغويي او تبنتيدل. خو ما هِمَت او کړو او د هغه خوا ته ورغلم او د متنه مې او نيو او او مې خوززو او تپوس مې تري او کړو: ته خوک ئې او ستا معامله خه ده؟ هغه او وئيل: ”زه د ګوفې او سیدونکې ووم او په بدقيسمتی سره زه د داسې بدو خلقو په صحبت کښ اخته شوې ووم چه هغويي به حضرت سیدنا صدیق اکبر او حضرت سیدنا فاروق اعظم رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَنْهُمَا ته کنزلې کولي. مَعَاذَ اللَّهُ [يعني د الله پناه]! د هغويي د بد صحبت په وجه به ما هم د هغه خلقو سره يو خائ شیخین گریمین يعني حضرت سیدنا صدیق اکبر او حضرت سیدنا فاروق اعظم رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَنْهُمَا ته کنزلې کولي او د هغويي نه به مې نفترت کولو.“ حضرت سیدنا ابوالحصیب بشیر رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ فرمائی چه ما دا خبرې واوريدي نو ما ورته او وئيل چه اے بد بخته بیا خو ته واقعي د سختې سزا حقدار ئې خودا را ته او وايه چه ته د مرګ نه پس ژوندي خنګه شوې؟ هغه او وئيل: زما نيكو اعمالو ما ته هيڅ فائده رانکړه. د صحابه کرام رَحْمَوْانُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِمْ أَكْرَمُهُمْ د ګستاخې په وجه زه د مرګ نه پس په رابنکلو رابنکلو د جهنَم طرف ته بوتلې شوم او هلته ما ته زما خائ او بنودې شو او ما ته او وئيل شو: ”اوسم به ته دوباره ژوندي کړې شي د دي د پاره چه ته خپلو بد عقиде ملکرو ته د خپل درد ناك انعام خبر ورکړې او هغويي ته او وائي چه د الله عَفَار جَلَّ جَلَّ د نيكو بندگانو سره دُبُمني

فرمان مُصلطفی ﷺ: د جُمعی په شپه او د جُمعی په ورخ په ما باندې د درود کثرت کوي،
څوک چه داسي کوي ديقيامت په ورخ به زه د هغه شفاعت کونونکي او ګواه جورېږم. **شَعْبُ الْإِيمَان**

ساتلو والا په آخرت کښ د خومره دردناك عذاب حقداري. چه کله
ته هغويي ته په خپله باره کښ خبر ورکړي نو ته به دوباره ستا اصلي
ځای (يعني دوزخ) کښ واچولي شي.“ بس د دي خبر ورکولو د پاره زه
دوباره ژوندي کړي شوې یم چه زما د دي عبرتناك حالت نه
گُستاخان صحابه عيرت حاصل کړي او د خپلو گُستاخو نه منع
شي ګنې که څوک د هغه پاکو هستيانو عَلَيْهِ الرَّحْمَةُ په اوچت شان کښ
گُستاخي کوي د هغه انجام به هم زما په شان وي. د دي نه پس هغه
کس بيا په مړ حالت کښ شو. به دومره ساعت کښ قبر کنستې
شوې وو او د کفن انتظام هم شوې وو خو ما اووئيل چه زه د داسي
بد بخته ګور و کفن بالکل نه کووم څوک چه د شیخین ګریښين (يعني
حضرت سیدنا صدیق اکبر او حضرت سیدنا فاروق اعظم رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُمَا)
گُستاخه وي او نه دلته نور حصارېږم. دا مې اووئيل او د هغه ځای
نه لارم. وروسته بيا ما ته چا خبر راکړو چه د هغه بد عقیده ملګرو
هغه ته غسل ورکړو او د هغه جنازه ئې اوکړه. د هغويي نه علاوه
هیڅ څوک هم په جنازه کښ شريک نه شو. حضرت سیدنا خَلَفَ بْنَ
تمیم رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ فرمائی: ما د حضرت سیدنا ابوالعصیب بشیر رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ
نه تپوس اوکړو: آیا تاسو د دي واقعي په وخت کښ هلته موجود
وئ؟ هغويي جواب راکړو: آو جي! ما په خپلو سترکو هغه بد بخته په

فرمان مُصطفیٰ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: خوک چه په ما باندې یو خل دُرُود اولوی الله عَزَّوجَلَّ د هغه د پاره یو قیراط اجر لیکي او قیراط احمد د غَرْ هُمْره دې. (عبدالرؤاق)

دوباره راژوندي کيدو اوليدو او په خپلو غوردو مې د هغه خبرې واوريدي. بيا حضرت سِيِّدُنَا خَلَفَ بْنَ تَمِيمَ رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ اووئيل: اووس به زه د گُستاخانِ صحابه د دې عِبرتناك انجام خبر خلقو ته ضرور ورکووم چه هغويٰ ترې عِبرت واخلي او د خپل آخِرت فِکر اوکرى.
 (غُيُونُ الْحَكَایَاتِ (عربی) ص ۱۵۶)

اللَّهُ تَبَاهَكُ وَتَعَالَى دِ مُونِبَرَه دَ صَحَابَةَ كَرَامَ عَلَيْهِمُ الرِّضْوَانَ په اوچت شان کښ د گُستاخنے او بي آدبئ نه په حفاظت کښ اوسياتي او د ټولو صَحَابَةَ كَرَامَ عَلَيْهِمُ الرِّضْوَانَ د رېستيني مَحَبَّت او د هغويٰ د دير ډير تعظيم [يعني ادب] کولو سعادت د راکري. اللَّهُ رَحْمَنُ جَلَ جَلَلَهُ دِ مُونِبَرَه ټول په خپل حفاظت کښ اوسياتي، مونبره د د بي ادبو او گُستاخانو خلقو نه هميشه په خپل حفاظت او امن کښ اوسياتي او مونبره د د وړې نه وړې گُستاخنے نه هُم په امان کښ اوسياتي.

محفوظ سدار کھندا بے او بول سے

اور مجھ سے بھجي سرزونه بھجي بے آدبی ہو

(وسائل بخشش (مرقوم) ص ۱۹۳)

الله د بي آدبونه مو اوسياتي محفوظه

او مونبره هُم اوسياتي الله بي آدبئ نه

أَمِينٌ بِجَاهِ النَّبِيِّ الْأَمِينِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى الْحَبِيبِ!

فرمان مُصطفیٰ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: کله چه تاسو په رسولانو دُرُود لولئ نو په ما باندي ئي هم لولئ، بيشكه زه د تولو جهانونو درب رسول يم. (جیجع الحکاواع)

قسم په خُدائے! د بې ادبو انجام دیر زيات دردناك او عبرتناك وي. داسې نامُراده خلق د تولې زمانې د خلقو د پاره د عبرت باعث جور شي. خوک چه د الله جَلَ جَلَهُ و رسول صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په پاكو شانونو کېنې بې خایه خبرې کوي يا د صحابه کِرَام و اولیاء عظام عَلَيْهِمُ الْحَفْظُونَ په مبارڪو شانونو کېنې کنزلې کوي. په آخرت کېنې خو به تباھي او بربادي ضرور د هغويي مُقدَّر جورپيزې خو په دُنيا کېنې هم هغويي ذليله او رُسوَا شي او د تولو خلقو د پاره د عبرت باعث جور شي او حقيقى مسلمانان کله هم د هغويي عقیدې او عملونه نه اختياروي. الله تَعَالَى د مونږه هميشه ادب کوونکي لري او مونږ ته د هميشه د ادب کوونکو خلقو يعني د عاشقانِ رسول د بنکي صحبت اختيارولو توفيق راکړي او د بې ادبو او ګستاخو د صحبت نه د زمونږه حفاظت او فرمائي. أَمِينٌ بِجَاهِ النَّبِيِّ الْأَمِينِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

از خدا جوئیم تو فیق ادب بے ادب محروم گشت از فضل رب

(يعني د خپل رب تَعَالَى نه د ادب توفيق غواره، بې ادبه د الله د فضل نه محرومې وي)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

د فاروق اعظم مُتعلِّق عقيدة اهلي سنت

د حضرت سپُنڈنا عمر فاروق اعظم رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ په باره کېن د آهلِ سُنَّت و جماعت عقیده باندي څان پوهه کول ضروري دي چنانچه د دعوت

فرمان مصطفیٰ ﷺ: په ما باندې په درود لوسټو خپل مجلسونه بنکي کړئ خکه چه ستاسو درود لوسټ به د قیامت په ورځ ستاسو د پاره نور وي. (فرکوس الأختبار)

إسلامي د اشاعتي اداري مکتبة الْمَدِينَةِ چاپ شوي د ۱۲۵۰ صفحو کتاب ”بَهَارُ شَرِيعَتٍ“ جلد اوّل صفحه ۲۴۱ کښن دي: ”د انبياء و مُرسَلِينَ (علَيْهِمُ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ) نه پس د ټولو مخلوقاتو انسانانو، پیريانو او ملائکو (يعني فربنتو) نه افضل [يعني غوره] صدیق اکبر دي، بیا عمر فاروق اعظم، بیا عُثْمَانٌ غَنِيٌّ، بیا عَلِيٌّ الْمُرْتَفَعُ (عَلَيْهِ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُمْ). خوک چه حضرت علیؑ هغه گمراه او بدمنهبه دي.“ (بَهَارُ شَرِيعَتٍ)

صحابہ میں ہے افضل حضرت صدیق کا رتبہ
ہے ان کے بعد اعلیٰ مرتبہ فاروق اعظم کا

په صحابه کښن ده اوچته د حضرت صدیق مرتبہ
پس د هغويٰ نه ده اوچته د فاروق اعظم مرتبہ

د دعوتِ إسلامي د اشاعتي اداري مکتبة الْمَدِينَةِ چاپ شوي د ترجمې والا قُرآنِ پاک ”كِنْزُ الْإِيَّانِ مَعَ حَزَّائِنُ الْعِرْفَانِ“ صفحه ۹۷۴ کښن په سُورَةُ الْحَدِيدِ، سیپاره ۲۷، آیت ۲۹ کښن اللہ تَبَارَكَ وَتَعَالَى ارشاد فرمائی:

[مفهوم] ترجمہ کِنْزُ الْإِيَّانِ: او دا چه فضل د الله (جل جلاله) په لاس کښن دي، ورکوي چا له چه اوغوارې او الله (جل جلاله) د غشت فضل والا دي.

وَأَنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ يُؤْتَ يَمِنَ
يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمُ

فرمان مُصطفیٰ ﷺ: د جُمعی په شپه او د جُمعی په ورخ په ما باندی په کثرت سره درود لوئی خکه چه ستاسو درود ما ته و پراندی کولپی کیرپی. (کتبداری)

د بد مذہبیت نه نفترت

د دعوتِ إسلامي د اشاعتي ادارې مَكْتَبَةُ الْمَدِينَةِ چاپ شوي د ۵۶۱ صفحو کتاب ”مَلْفُوظَاتِ أَعْلَى حَضْرَتِ“ صفحه ۳۰۲ کښ دي: حضرت سیدنا عمر فاروق اعظم د مابنام نمونځ اوکرو او د جمادات نه ئې تشریف راوبرو چه په دي کښ يو کس غږ اوکرو: خوک دي چه مسافر ته طعام ورکړي؟ امير المؤمنین (رض) خادم ته ارشاد او فرمائیلو: دا د خان سره راوله. هغه راغې (نو) هغه له ئې طعام را او غونبنتو. مسافر چه خنګه طعام خورل شروع کړو نو د هغه د خُلپې نه يو لفظ داسې او وتو چه د هغې نه د ”بد مذہبیء بوئی“ راتلو، فوراً ئې [د امير المؤمنین (رض) په حکم] طعام د مخې نه او چت کړې شو او بهر ته ئې او وویستلو. (کنزُ الْعَبَالِ، ج. ۱۰، ص ۱۱۷، رقم ۲۹۳۸۴)

فارق حق و باطل امام الحدی
تڼی مسلول شدت په لاکھوں سلام (حدائقِ بخشش شریف)

د اعلىٰ حضرت ﷺ د دي شعر مطلب دي: حضرت سیدنا فاروق اعظم (رض) په حق او باطل کښ فرق کونکې، د هدایت امام او د اسلام په ملګرتیا کښ په سختی سره د او چتی کړې شوي ټورې په شان دي، په هغوي (رض) د دیر دیر سلامونه وي.

د بد مذہبو سره ناسته حرامه ده

فرمَان مُصطفىٰ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ الْبَوْسَلَمُ: د هغه کس پوزه د په خاورو خره شي چه د چا په
مخکنیں زما ذکر او شی او هغه په ما درود پاک او نه لوی. (توصیی)

”ملفوظاتِ اعلیٰ حضرت“ صفحه ۲۷۷ کبن إمام أهليٰ سنت ﷺ سره د ناستی په باره کبن د حُڪم
نه د بد مذهبو [يعني بد عقیده خلقو] سره د ناستی په باره کبن د حُڪم
تپوس اوکړې شو نو ارشاد ئې او فرمائیلو: ”(د بد مذهبو سره ناسته)
حرامه ده او د بد مذهبه کیدو پوره اندینښه، او که دوستانه وي نو د
دین د پاره قتل کونکي زهر دي.“ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ الْبَوْسَلَمُ فرمائی:
إِيَّاهُمْ وَإِيَّاهُمْ لَا يُضْلُّنَّكُمْ وَلَا يَقْتُلُنَّكُمْ يعني هغوي د ځان نه لري کري او
د هغوي نه لري تبته [چري] هغوي تاسو ګمراه نه کري چري هغوي
tasو په فِتنَه [يعني فساد] کبن اخته نه کري. (مُقدَّمه صحيح مُسْلِمٍ ص: ۹، حدیث ۷)
او په خپل نفس باندې باور کولو والا په غت ګذاپ (يعني په ډیر غت
دروغون) باندې باور کوي، إِنَّهَا أَكْذَبُ شَيْءٍ إِذَا حَلَفَتْ فَكَيْفَ إِذَا وَعَدَتْ
(نفس که کومه یوه خبره په قسم سره اوکړي نو د ټولونه غت دروغون دې، نه
که په تشه وعده [يعني بیا د هغه د تشې وعدې خه اعتبار] په صحیح
حدیث کبن فرمائی: چه کله دَجَالَ را اوْخَيِ، خه (کسان) به د
تماشې په طور د کتلود پاره ئې چه مونږه خو په خپل دین مُستقیم
(يعني قائم) یو، مونږ ته به د دې نه خه نقصان او شی؟ هلته (يعني د
دَجَالَ خوا ته) چه لار شي نو هُم هغسي به شي. (سُنَّةُ أَبِي داؤدِ ج: ۴،
ص: ۱۵۷، حدیث ۴۳۱۹) په حدیث کبن دی، نبی صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ الْبَوْسَلَمُ فرمائی: خوک
چه د کوم قوم سره دوستي ساتي د هغه حشر به هُم د هغه سره کېږي.
أَلْعَجْمُ الْأَوْسَطَ ج: ۵، ص: ۱۹، حدیث ۶۴۵۰)

فرمان مُصطفیٰ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: کوم خلق چه د خپل مجلس نه د الله عَزَّوَجَلَّ د ذکر او په نی
باندې د درود شریف لوسټلو نه بغیر پا خیدل نو هغه د بدبوداره مُردار نه پا خیدل. **شُحْبُ الْبَيْان**

آقا خپل مشتاق سینی سره اولکولو

خوبو خوبو اسلامي ورونو! د الله جَلَّ جَلَلَه يره او عِشقِ مصطفیٰ
صلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ حاصلولو د پاره، په زره کښن د صحابه کرام او اولیاء
 عِظام مَحَبَّت را بیدارولو د پاره، د نیکو صحبتونو برکتونه حاصلولو د
 پاره، د نمونځونو او سُنَّتونو عادت جورولو د پاره د دعوت اسلامي د
 مَدَني ماحول سره هر وخت خپل تعلق مضبوط ساتي، د عاشقان رسول
 په مَدَني قافلو کښن د سُنَّتو د ترییت د پاره سفر اختيار کړئ او د کامیاب
 ژوند تیرولو او د خپل آخرت د بهترئ د پاره هره ورخ د "فِكْرِ مدِينَه"
 په ذريعه د مَدَني انعاماتو رساله د کوي او د هري مَدَني میاشتې په
 وړومې تاریخ ئې د خپل ځای [د دعوت اسلامي] ذممه دار ته د جمع
 کولو معمول جوړ کړئ. هفته واره سُنَّتو نه ډکه اجتماع کښن شرکت
 کوي او د دعوت اسلامي د بنکلي مَدَني چینل سلسلې ګوري. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ تَعَالَى**
 تاسو به په خپل زره کښن د الله تعالی د مُقرِّبُو او نیکو
 بندکانو مَحَبَّت ورخ په ورخ زیاتیدل محسوسوئ، د الله تعالی په فضل و
 کرم به د دې پاکو هستيانو برکتونه او د دوئي د مهربانئ نظر ستاسو
 سره ملکري وي. د ترغیب د پاره یو مَدَني سپرلي وړاندې کېږي
 چنانچه د ګلشن عطار د خوشبوداره ګل، نعت خوان او مُبِّلغ دعوت
 اسلامي الحاج آبُو عُبَيْد قاري حاجي مشتاق احمد عطاري **رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ د**

فرمان مُصطفیٰ ﷺ: خوک چه په ما باندې په ورخ کښ پنځوس خله درود پاک اولولي د قیامت په ورخ به زد هغه سره مُسافحه کووم (يعني لاس ملاووم). (ابن بشکوال)

وفات نه یو خو ورخی مخکښ ما (يعني سگ مدینه) ته یو اسلامي ورور یو مکتوب [يعني خط] راستولي وو، په هغې کښ هغوي په قسم سره خپله واقعه خه داسي ليکلي وه: ما خوب اوليدو چه زه د حضور اکرم ﷺ د مزار شريف مخي ته ولاړيم، په مبارکو جالو کښ چه کوم درې سوری دي په هغې کښ مې په یو سوری کښ دنه اوکتل نو یو بنکلې منظر مې اوليدو، خه وينم چه د مدینې سردار ﷺ تشریف فرما دي او شیخین کریمین یعنی حضرت سیدنا ابوبکر صدیق او حضرت سیدنا عمر فاروق اعظم رحمۃ اللہ علیہما هم ورسره په خدمت کښ حاضر دي. په دي کښ حاجی مشتاق عطاری د خور مَدْنِی آقا ﷺ په دربار کښ حاضر شو سردار د مدینې ﷺ حاجی مشتاق عطاری خپلې سینې ته اولکولو او بیا ئی خه ارشاد او فرمائیلو خو هغه ما ته یاد نه دي بیا مې سترګکی او غربیدې.

آپ کے قدموں سے لگ کر موت کی یا مصطفیٰ
آرزو کب آئے گی بُنکیں و مجور کی

ستا په قدامونو کښ چه مر شمه یا مُصطفیٰ
کله به پوره شي دا ارمان دې وسه او محبوره
صلوٰ عَلَى الْحَبِيبِ! ﷺ

فرمایان مُصطفیٰ ﷺ: د قیامت په ورخ به په خلقو کښ ما ته ډیر نزدی ټله وی چا چه په دُنیا کښ په ما باندې زیبات درود پاک لوستی وی. (تبریزی)

د عمر په مرګ به اسلام ژاري

د الله تعالیٰ خور محبوب ﷺ فرمائی: ما ته جبرائیل (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وئیلی دی چه اسلام به د عمر په مرګ ژاري. (حلیۃ الْاویاء ج ۲، ص ۱۷۵)

د وصال په مرض کښ هم د نیکی دعوت

په امیر المؤمنین حضرت سیدنا عمر فاروق اعظم رضی اللہ تعالیٰ عنہ باندې چه کله قاتلانه حمله اوشهو نو یو څلمې د تسلی ورکولو د پاره د هغونی رضی اللہ تعالیٰ عنہ په خدمت کښ حاضر شو او او ئې وئیل: اے امیر المؤمنین! اللہ تعالیٰ د طرف نه د تاسو ته زیرې وي څکه چه تاسو ته د رسول اللہ ﷺ صحبت او په اسلام کښ سبقت نصیب شو، څنګه چه تاسو ته معلومه ده او چه کله خلیفه جوړ کړې شوئ نو عدل و انصاف مو اوکړو او اوس تاسو شهید کیدو والا ئې. امیر المؤمنین رضی اللہ تعالیٰ عنہ په جواب کښ او فرمائیل: ”زه غواړم چه دا امور [يعني کارونه] زما د پاره برابر برابر کړې شي، چه نه په ما د چا حق پاتې شوې وي او نه زما په چا حق پاتې شوې وي.“ چه کله هغه کس روان شو نو د هغه خادر په زمکه لکیدو، فاروق اعظم رضی اللہ تعالیٰ عنہ او فرمائیل: دا زما خوا ته راولی. چه کله هغه خوا ته ورغلونو ورته ئې او فرمائیل: اے وراره! خپل یوکې پورته کړه، دا به ستا جامه هُم پاکه ساتي او دا اللہ ته هُم خوبن دی. (صحیح البخاری ج ۲، ص ۵۳۲، حدیث ۳۷۰۰)

فرمانِ مُصطفیٰ ﷺ په ما باندې په کثرت سره ڈرود شریف لوئی بیشکه ستاسو په ما باندې درود شریف لوسنل ستاسو د کناهونو د پاره جښښنه ده. (جامع الخییر)

په ډیر سخت زخمی حالت کښ نمونځ

چه کله حضرت سیدنا عمر فاروق اعظم رضی اللہ تعالیٰ عنہ باندې قاتلانه حمله اوشهو [او بیا د نمانځه وخت شو] نو چا ورته عرض اوکرو: اے امیر المؤمنین نمونځ (یعنی د نمانځه وخت دي) اوئي فرمائیل: آو، واوري! ”خواک چه نمونځ ضائع کوي د هغه په اسلام کښ هیڅ حیصه نشيته.“ او امیر المؤمنین حضرت سیدنا عمر فاروق اعظم رضی اللہ تعالیٰ عنہ د ډیر سخت زخمی کيدو باوجود نمونځ ادا کرو. (كتاب الكبائر ص ۲۲)

په قبر کښ بدن سلامت

”بخاري شریف“ کښ دی: د حضرت عروه بن زبیر رضی اللہ تعالیٰ عنہما نه روایت دي چه د خلیفه ولید بن عبدالمالک په زمانه کښ کله د روضې مبارکې دیوال او غورزیدو نو خلقو هغه جورول شروع کرو، (د دیوال د بُنياد کنسټلو په وخت کښ) یوه بنپه بنکاره شو نو قول خلق او پریدل او خلقو دا گُمان اوکرو چه دا د رسول اللہ ﷺ بنپه مبارکه ده او داسې خواک پیدا نه شو چه هغه ئې پیژندلي وه نو حضرت سیدنا عروه بن زبیر رضی اللہ تعالیٰ عنہما اووئیل: لَا، وَاللَّهِ! مَا هِيَ قَدْمُ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ! مَا هِيَ الْأَقْدَمُ عَمَّر رضی اللہ تعالیٰ عنہ. یعنی قسم په خُدائی! چه دا د حُضور ﷺ بنپه مبارکه وسلّم نه بلکه دا د حضرت عمر رضی اللہ تعالیٰ عنہ بنپه مبارکه

5. صحیح البخاری ج ۱، ص ۳۶۹، حدیث (۱۳۹۰)

فرمان مُصطفیٰ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: په ما باندي د دُرود شریف کثرت کوئی بیشکه دا ستاسو د پاره پاکي ده. (آپو یعنی)

جیں میل نہیں ہوتی د ہن میلا نہیں ہوتا

غلامانِ محمد کا کفن میلا نہیں ہوتا

نه تندي، نه ئې دَهَن³ کله خپیری

درُسُول د غُلامانو نه کفن کله خپیری

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

خوبو خوبو اسلامي ورونو! د بیان په آخره کین د سُنّتو فضیلت او یو خو سُنّتونه او آداب د بیانلو ثواب حاصلووم. تاجدار رسالت، شَهْنَشَاهُ نُبُوَّت صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمائی: ”چا چه زما د سُنّتو سره محبت او کرو هغه زما سره محبت او کرو او چا چه زما سره محبت او کرو هغه به په جنت کین زما سره وي.“ (ابن عساکر ج ۹ ص ۳۴۳)

سینه تیری سُست کا مدینه بنے آقا

جنت میں پڑوسی مجھے تم اپنا بانا

سینه می د شي جوره د سُنّتو مدینه خوره آقا

جنت کین می خپل جور کرہ گاوندي خوره آقا

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

”کرم یار رسول اللہ“ د دیار لسو حروفو

په نسبت د اوبو خبلو ۱۳ مَدَنی گلونه

[دَهَن يعنى خُلَه]³

فرمانِ مصطفیٰ ﷺ: چاچه په ما باندي لس خله دُرود پاک او لوستل الله عَزَّوجَلَّ به په هغه سل رحمتونه نازل کري. (ظہرانی)

﴿ دوه فرامين مصطفى ﷺ﴾ د اوين په شان په

يوه ساه کبن مه خبني، بلکه دوه يا دري پيرو کبن (ساه اخلي او) خبني او د خببلونه مخکبن **بسم الله** لولي او د خببلونه پس **الحمد لله** لولي. (سنن الترمذی ج.۳ ص.۳۵۲ حدیث ۱۸۹۲)

﴿ نبی اکرم ﷺ﴾ په لوښي کبن د ساه اغستونه او په هغې کبن د پوکلو نه منع فرمائي دي. (سنن أبي داؤد ج.۳ ص.۴۷۴ حدیث ۳۷۲۸) **﴿ مُقَسِّرٌ شَهِيرٌ حَكِيمٌ الْأُمَّةِ** حضرت مفتی احمد يار خان **رحمه اللہ تعالیٰ علیہ** دې حدیث پاک لاندي فرمائي: په لوښي کبن ساه اغستل د خناورو کار دي، بله داچه ساه کله زهرژنه هم وي ځکه د ساه په اغستو کبن د لوښي نه خله لري کوي (يعني ساه اغستو کبن کلاس د خلی نه جُدا کوي) ګرم شوده [يعني پئ] يا چائے په پوکو مه سروئ، بلکه لبر صبر کوي، چه لبر سپږدي نو بیا ئې خبني.

(مراقب ج.۶ ص.۷۷) البته چه دُرود پاک وغیره اولولي نو د شفا په نیټ او به وغیره دم کولو کبن باک نشته **﴿ د خببلونه مخکبن بسم الله لولي** واره واره ګوتونه کوي، په غټو ګوتونو کبن د خببلو سره د ځیکر بیماري پیداکړي او به په درې ساګانو کبن خبني **﴿ په ناسته او په نبی لاس او به خبني** که په لوټه وغیره مو اودس کړي وي نو د هغې پاتې شوي او به خبل د ۷۰ مرضونو نه شفا ده ځکه چه دا د آې زم زم شريف سره مشابهت لري، دې دوو (يعني د اودس نه پاتې

فرمانِ مُصطفیٰ ﷺ: د جمعی په شپه او د جمعی په ورخ په ما باندې د درود کثرت کوي،
حُوكَّ چه داسی کوي د قیامت په ورخ به زه هغه شفاعت کونوکي او گواه جوربرم (شُعُبُ الایمان)

شوو او بوا او د آب زم زم شریف) نه علاوه نوري او بوا په ولاړه ولاړه
خښل مکروه دي. (ماخوذ: *فتاویٰ رَضِویَّہ* ج ۴، ص ۵۷۵ ج ۲۱، ص ۶۶۹) دا دوه (قىسمه)
او بوا مخ په قبله په ولاړه ولاړه خښي د خښلو نه مخکين
او گورئ چه د خښلو په خيز کبن خه نقصان ورکوونکي خيز
وغيره خو نشه. (اتحاف السَّادَةِ الْزَّيْدِيِّيِّ ج ۵، ص ۵۹) د خښلو نه پس **الْحَمْدُ لِلَّهِ**
لولئ **حَجَّةُ الْإِسْلَامِ** حضرت سیدنا امام محمد غزالی **رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ**
فرمائي: **بِسْمِ اللَّهِ** د اولولي او خښل د شروع کري د ورومسي ساه په
آخره کبن د **الْحَمْدُ لِلَّهِ** د دويمې ساه نه پس د **الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ** او
د دريمې ساه په آخره کبن د **الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ** اولولي.
(احیاء العلوم ج ۲، ص ۸) په ګلاس [وغيره] کبن پاتې شوي د مسلمان صفا
ستره جوته او بوا چه د استعمال قابلې وي فُضُول توئ کول نه دي
پکار. منقول دي: **سُورَةُ الْمُؤْمِنِ شِفَاعَةٌ** يعني د مسلمان په جوته کبن
شفا ده. (الفتاوى الفقهية الكبرى لابن حجر العسقلاني ج ۴، ص ۱۱۷، كشف الخفاجي ج ۱، ص ۳۸۴) د خښلو نه
لږ ساعت پس چه خالي ګلاس او گورئ نو د هغې په ویخ کبن به د
ديوالونونه یو خو خاځکي او بوا راجمع شوي وي هغه هم خښي.
په زړکاؤ ستونه زده کولو د پاره د **مَكْتَبَةُ الْمَدِينَةِ** دو کتابونه (۱) د
۳۱۲ صفحو کتاب "بهار شریعت" حصه ۱۶ او (۲) د ۱۲۰ صفحو کتاب
"سُنتَيْن اور آدَاب" هديه کري او اولولي. د سُنتو د تربیت یوه غوره

فرمان مُصطفیٰ ﷺ: خوک چه په ما باندې یو خل دُرود او لولي الله عَزَّوجَلَّ د هغه د پاره یو قیراط اجر لیکي او قیراط د اُحد د غَرْ همراه دې. (عبدالرؤف)

ذریعه د دعوتِ اسلامی په مَدَنی قافلو کښن د عاشقانِ رسول سره د سُتّونه دك سفر هم دي.

لوئن رحمتیں قالے میں چلو سیکھنے سُتّین قالے میں چلو
ہوں گی حل مشکلین قالے میں چلو ختم ہوں شامتیں قالے میں چلو

زدہ کرئی بشکلی سُتّونه قافلو کښن لار شئ
اوکتئی دیر رحمتونه قافلو کښن لار شئ
حل به موشی مشکلونه قافلو کښن لار شئ
شي به ختم مصیبتو نه قافلو کښن لار شئ

صلوٰ عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

ماخذ و مراجع

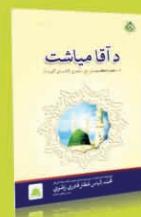
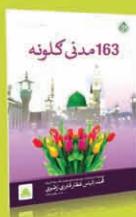
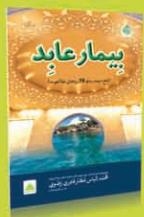
نام	مطبوع	نام	مطبوع
قرآن مجید	مکتبة المدينه باب المدينه کراچی	DAR AL-KUTUB AL-ILMIYAH BEIRUT	DAR AL-KUTUB AL-ILMIYAH BEIRUT
کنز الایمان مع خزانۃ العرفان	مکتبة المدينه باب المدينه کراچی	DAR AL-KUTUB AL-ILMIYAH BEIRUT	DAR AL-KUTUB AL-ILMIYAH BEIRUT
تفسیر کبیر	DAR AL-KUTUB AL-ILMIYAH BEIRUT	DAR AL-KUTUB AL-ILMIYAH BEIRUT	DAR AL-KUTUB AL-ILMIYAH BEIRUT
موطا امام مالک	DAR AL-KUTUB AL-ILMIYAH BEIRUT	DAR AL-KUTUB AL-ILMIYAH BEIRUT	DAR AL-KUTUB AL-ILMIYAH BEIRUT
صحیح بخاری	DAR AL-KUTUB AL-ILMIYAH BEIRUT	DAR AL-KUTUB AL-ILMIYAH BEIRUT	DAR AL-KUTUB AL-ILMIYAH BEIRUT
صحیح مسلم	DAR AL-KUTUB AL-ILMIYAH BEIRUT	DAR AL-KUTUB AL-ILMIYAH BEIRUT	DAR AL-KUTUB AL-ILMIYAH BEIRUT
سنن ترمذی	DAR AL-KUTUB AL-ILMIYAH BEIRUT	DAR AL-KUTUB AL-ILMIYAH BEIRUT	DAR AL-KUTUB AL-ILMIYAH BEIRUT
سنن ابی داود	DAR AL-KUTUB AL-ILMIYAH BEIRUT	DAR AL-KUTUB AL-ILMIYAH BEIRUT	DAR AL-KUTUB AL-ILMIYAH BEIRUT
مسند امام احمد	DAR AL-KUTUB AL-ILMIYAH BEIRUT	DAR AL-KUTUB AL-ILMIYAH BEIRUT	DAR AL-KUTUB AL-ILMIYAH BEIRUT
صنف ابی شیبہ	DAR AL-KUTUB AL-ILMIYAH BEIRUT	DAR AL-KUTUB AL-ILMIYAH BEIRUT	DAR AL-KUTUB AL-ILMIYAH BEIRUT
المجمع الاوسط	DAR AL-KUTUB AL-ILMIYAH BEIRUT	DAR AL-KUTUB AL-ILMIYAH BEIRUT	DAR AL-KUTUB AL-ILMIYAH BEIRUT
مجمع الزوائد	DAR AL-KUTUB AL-ILMIYAH BEIRUT	DAR AL-KUTUB AL-ILMIYAH BEIRUT	DAR AL-KUTUB AL-ILMIYAH BEIRUT
جمع الجوامع	DAR AL-KUTUB AL-ILMIYAH BEIRUT	DAR AL-KUTUB AL-ILMIYAH BEIRUT	DAR AL-KUTUB AL-ILMIYAH BEIRUT
کنز العمال	DAR AL-KUTUB AL-ILMIYAH BEIRUT	DAR AL-KUTUB AL-ILMIYAH BEIRUT	DAR AL-KUTUB AL-ILMIYAH BEIRUT
مشکوکة المتصابیح	DAR AL-KUTUB AL-ILMIYAH BEIRUT	DAR AL-KUTUB AL-ILMIYAH BEIRUT	DAR AL-KUTUB AL-ILMIYAH BEIRUT
كشف الخفا	DAR AL-KUTUB AL-ILMIYAH BEIRUT	DAR AL-KUTUB AL-ILMIYAH BEIRUT	DAR AL-KUTUB AL-ILMIYAH BEIRUT
مرقة المفاتیح	DAR AL-KUTUB AL-ILMIYAH BEIRUT	DAR AL-KUTUB AL-ILMIYAH BEIRUT	DAR AL-KUTUB AL-ILMIYAH BEIRUT
حلیۃ الاولیاء	DAR AL-KUTUB AL-ILMIYAH BEIRUT	DAR AL-KUTUB AL-ILMIYAH BEIRUT	DAR AL-KUTUB AL-ILMIYAH BEIRUT
دلائل النبوة	DAR AL-KUTUB AL-ILMIYAH BEIRUT	DAR AL-KUTUB AL-ILMIYAH BEIRUT	DAR AL-KUTUB AL-ILMIYAH BEIRUT
كشف الخفا	DAR AL-KUTUB AL-ILMIYAH BEIRUT	DAR AL-KUTUB AL-ILMIYAH BEIRUT	DAR AL-KUTUB AL-ILMIYAH BEIRUT

الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ أَتَا بَعْدَ فَاعْوُذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَنِ التَّجِيْنِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

نيک او منځ گزاره جو رویداد پاره

هر زیارت د مابنام د مانځه نه پس ستاسو په خای کښ کیدونکي د دعوت اسلامي د سُنّتو نه ډکه هفته واره اجتماع کښ د رضائے الهي د پاره د بنو بنو نیټونو سره توله شپه تیروئی د سُنّتو د ترییت د پاره په مَدَنِی قافلو کښ د عاشِقانِ رَسُول سره هره میاشت د دری ورخو سفر او هرې ورڅ د ”فِكْرِ مَدِينَة“ په ذریعه د مَدَنِی انعاماتو رساله ډکوي او د هرې مَدَنِی میاشتی په وړومې تاریخ ئې د خپل خای [دعوت اسلامي] ڏمَه دارته د جمَع کولو معمول جوړ کړئ.

زما مَدَنِی مقصد: ”ما ته د خپل خان او د تولی دُنيا د خلقو د اصلاح کوشش کول دي.“ **ان شَاءَ اللّٰهُ عَزَّ وَجَلَّ** د خپل خان د اصلاح د پاره په ”مَدَنِی انعاماتو“ عمل او د تولی دُنيا د خلقو د اصلاح د کوشش کولو د پاره په ”مَدَنِی قافلو“ کښ سَقَر کول دي. **ان شَاءَ اللّٰهُ عَزَّ وَجَلَّ**

فیضانِ مدینہ محلہ سوداگران زرہ سبزی منڈی، بابُ المدینہ (کراچی)

UAN: +92 111 25 26 92 Ext: 1262

Web: www.dawateislami.net / E-mail: translation@dawateislami.net